

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 237 (1679) szám * Csütörtök, 1937 november 18

Főmunkatárs:
dr. Gyártás Elemér

Hosszas alkudozások nehezítik a belpolitikai kibontakozást

Tatarescu számára a Vaidistákkal való megegyezésen kívül nem marad megoldás. — Nem kapnak miniszteri tárcát Vaidák az új kormányban

Bucuresti. Saját tud. Junian és Gh. Bratianu visszautasító válasza után már csak Jorga és Vaida maradt Tatarescu számára, akikkel az uralkodó kívánság értelmében az együttműködéses új kormány megalakíthatónak látszott. Jorga jelenleg Párizsban van, de elutazása előtt utasítást adott pártjának a megegyezésre vonatkozólag. A tárgyalásokat a Jorga-párt részéről Munteanu Ramnic és Petre Topa folytatták, akik tegnap telefonon felhívták Jorgát és hozzájárulását kérték a tárgyalások folyamán elért eredményekhez.

Jorga újabb utasításokat adott, amelyek alapján Petre Topa tegnap több ízben is meglátogatta Tatarescut, aki hajlandó is volt választási egyezmény megkötésére.

A lapok értesülése szerint

a Jorgisták nyolc helyet kapnak a képviselőházban és a szenátusban.

Maga Jorga egy basarabiai megyében lesz hétvezető. Szó van arról is, hogy

a volt Jorga-kormány egyik tagja tárcát kapjon az új liberális kormányban.

Jonescu Sicsesi professzort emlegetik, aki eszerint az értesülés szerint a földművelésügyi minisztérium élére kerülne.

Kimaradnak a Vaidisták az új kormányból

Sokkal jelentősebb ennél a Frontul Romanesc-kel való megegyezés kérdése. A tegnapi nap javarésze az erre irányuló tárgyalásokkal telt el. A Román Arcvonal vezető emberei a hosszas alkudozások folyamán eleinte túlmagas követeléseket támasztottak a számukra juttatandó parlamenti helyek tekintetében.

Angheliescu volt bankormányzó lakásán a tegnapi déli órákban tanácskoztak a párt vezetői, Vajda elnökléte alatt. Megbeszéltek Tatarescu javaslatát és az arra adandó választ, de nem szivargott ki, hogy mit határozott ez az értekezlet? A választ Vajda és Tilea kedd délután négy órakor vitték meg Tatarescu lakására. Az alkudozás itt másfél órát tartott. A választási megegyezés kérdését tárgyalták, mert

az együttműködés most már csak erre korlátozódik.

Vajda kijövet Tatarescu lakásáról, ezeket mondta az újságíróknak:

— Tatarescu miniszterelnök választási megegyezés megkötését javasolta nekem. A tárgyalások erre vonatkozólag folyamatban vannak. A miniszterelnök ur fogja Önöket erről tájékoztatni.

Kisvártatva Tatarescu is nyilatkozott az újságíróknak:

— A választási egyezmény megkötésére vonatkozó tárgyalások folytatódtnak — mondotta.

Tatarescutól távozva, Vajda ismét Angheliescu lakására ment, ahol a Frontul Romanesc vezetői újabb tanácskozást tartottak. A több órás vita vége az lett, hogy

a Vaidisták elfogadták a Tatarescu által ajánlott feltételeket.

Este tíz órakor Tilea látogatást tett Tatarescunál, akivel közölte, hogy a Frontul Romanesc hajlandó választási együttműködésre a Liberális Párttal, Tatarescu ajánlata alapján.

A megegyezés lényege: a Vaidisták 50 parlamenti helyet kapnak, amelyek közül 35 képviselőházi és 15 szenátusi mandátum.

A megegyezés megszövegezésére a Vaidisták bizottságot küldtek ki, amelynek tagjai: Angheliescu, D. R. Joaniteacu, Voicu Nitescu és V. Tilea. A Liberális Párt részéről kiküldött tárgyaló bizottság vezetője Richard Franasovici.

Valószínű, hogy a Vaidisták különösen Ardealban több listavezető helyet fognak kapni a választásokon. Tatarescu környezetéből ez a nyilatkozat hangzott el a megegyezésre vonatkozólag:

— A megegyezés Vajdával létrejött. Szerdán délelőtt Tatarescu kihallgatáson jelenték a királynál, hogy jelentse, miként felelt meg a megbízatásnak. A megegyezést a Liberális Párt alapszabályszerűen szerve meg a szerda délelőtti folyamán meg fogja erősíteni.

Az újabb kihallgatáson

Tatarescu kétséget kizárólag megbízást fog kapni az uralkodótól tiszta Liberális kormány alakítására.

Ennek az előkészítő tárgyalásai is megtörténtek az este és az éjszaka folyamán

Bratianu Dinu ellenvelést tett Tatarescunak a kormányalakító sra vonatkozólag

Bucuresti. Saját tud. Szerdán délig Tatarescu tárgyalásai annyira előrehaladtak, hogy a tisztán liberális kormány megalakulása elől az akadályok elgördültek. A megfelelő kormánynévsor összehozása sem ment simán, ezen a téren is több nehézség merült fel. Tatarescu szívesen kicserélte volna néhány miniszterét, de ez most a választások előtt nem mutatkozott tanácsosnak, azért arra az elhatározásra jutott, hogy a kormány összetétele majdnem teljesen ugyanaz maradjon, ami azelőtt volt.

Bratianu Dinu megint több ellenvetést tett, de Tatarescu a királyi bizalom erősítésével úgy látszik, megint leküzdötte Bratianu Dinu ellenállását.

Különösen a belügyminiszteri hely betöltése okozott gondot, ahová a végső megállapodás szerint Tatarescu vagy Franasoviciot, vagy Inculetet ajánlja. Aztán arról is szó van, hogy Pop Valért eltávolítsák az ipar és kereskedelmi miniszteri székéből és helyére Slavescu volt pénzügyminisztert, az UGIR jelenlegi elnökét, vagy Bujoi mérnököt, a Petrosani Társaság vezérigazgatóját ültessék. Ebben az esetben Pop Valér tárca nélküli miniszter marad, amit egyesek azért tartanak aggályosnak, mert így a kormányban nem lenne egyetlen, tárcával rendelkező adeali tagja sem.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

A paprika hálája

Bécs, 1937. november 13.

(S. I.) — A „Curentul” a minap azt írta, hogy Szent-Györgyi Albert Nobel-díja semmi egyéb, mint magyar reklám — a paprikának. Most itt azt látom, hogy az igazság épen megfordítva áll. Nem a magyarok csinálják a reklámot a paprikának, hanem a paprika — a magyaroknak.

Ki ne tudná és ki ne bosszankodott volna már miatta, hogy a paprika a külföldön szinte elválaszthatatlan lett a magyarok nevével. Ha beszélgetés közben szóba kerül a magyar nép, kevés külföldi mulasztja el, hogy meg ne jegyezze: igen, igen, a paprika... Sokan vannak, akik nem is tudnak aztán többet a magyarokról és mosolyognak hozzá.

Amióta azonban Szent-Györgyi Albert megnyerte a Nobel-díjat vitaminjaival, melyeket a paprikából állít elő, nem mosolyognak többé és nekünk sem kell bosszankodnunk már azon, ha a magyar név hallatára tüstént a paprikára kerül a szó, a paprikáról pedig a magyarokra terelődik a figyelem.

Nagy bécsi lapokban hosszú tudományos cikkeket olvasok Szent-Györgyi Albert korszakalkotó felfedezéséről és arról, hogy a paprika igazolta a magyarokat. Ami azelőtt csak fures, kissé barbár szokásnak látszott itt, arról most kiderült, hogy a biztos népi ösztönnek és éles megfigyelő képességnek kitűnő vizsgálója volt. Hosszu felsorolás következik ezután, hogy a magyar nép mi mindenre használta fel a paprikát és ezek a népies szokások s gyógymódok mennyire helyes uton jártak.

Az egyik cikk a paprikában véli most megtalálni annak a rejtélynek a kulcsát, hogy a magyar nép alsó, egészen szegény rétege küzdelmes élete és nagy nélkülözései mellett miért örvend általában oly jó egészségi állapotnak. A másik annál csodálatosabbnak találja ezt, mert hiszen a paprika nem valami ősi magyar növény, hazája Dél-Amerikában van és a magyarok között általánosan csak a XVIII. században terjedt el és lett az a népies táplálékká, aminek ma ismerjük.

Ez így is van. Magyar földön a XVI. század közepén bukkant fel először a paprika. Szikszai Fabriczius Balázs sárospataki professzor szótára tesz először említést az új növényről, melyet indiai bors néven emleget. Később török borsnak nevezték. Ebben az időben a gyógynövények között termelték a paprikát a művelt nyugaton. Népies magyar növénynek azonban délről jövet lett. A neve is ezt mutatja. A paprika szó a latin piper-ből ered, ami tudvalegyően borsot jelent. Az új-görög nyelv

jár: ez a szerb elnevezés a közvetlen elődje a magyar paprika szónak.

Mindezt a legkülönbözőbb német lapokban olvasom. A németek között ugyanis valóságos nemzeti mozgalomra nőtt a visszatérés a természetes gyógymódok felé. A vitaminok felfedezése és az a szerep, melyet e titokzatos anyagok az emberi szervezetben játszanak, roppant megerősítette és igazolta ezeket a német törekvéseket.

Ezért aztán hirtelenül nagy lett a becsülete a németek között a paprikának s a paprikával együtt nőtt a tisztelet a magyarság ősi tehetsége iránt. Annál is inkább, mert magát ezt a korszakalkotó tudományos felfedezést

magyar ember a paprika hazájában, Szegeden hajtotta végre és tette az egész emberiség felbecsülhetetlen közkinésévé.

És a nem is magyar ember jött volna rá arra, hogy a paprikából lehet a legkönnyebben kivonni a legértékesebb vitaminokat, enélkül is meg lenne a figyelemreméltó tudományos alapja ezeknek a megállapításoknak, melyeknek a lényege az, hogy a magyar nép csodálatosan ösztönös képességekkel rendelkezik az igazi életerők forrásainak megtalálása körül. Ami tegnap még elmaradottságnak számított, arról ma kiderült, hogy az épségben megőrzött természeti állapotnak egyik nevezetes jele. A magyar nép, mondják ezek a megállapítások, annak ellenére, hogy végigjárta az európai kulturfeljődés összes fokozatait mind szellemi, mind pusztán anyagi téren is, — csodálatos mértékben megőrizte a természeti állapotban élő népek titokzatos ösztöneit, melyek azokat igen sokszor biztosabban vezetik az élet és az egészség útjain, mint a maga bölcsességeitől elvakult és elbizakodottá lett tudomány.

Mindenütt tehát, ahol ma vitaminokkal törődnek, Szent-Györgyi nagy felfedezése nyomán a magyarságra és a paprikára egyszerre figyelnek fel. A vitaminokra pedig nemcsak Németországban fordítanak ma igen nagy figyelmet, nemcsak az orvosok szűk körében foglalkoznak ezzel a kérdéssel egyre behatódóan, hanem mindenütt, ahol emberek a maguk, a családjuk, a nemzetük egészségi állapotával, fejlődésének lehetőségével tudományosan törődnek. Az egész világon tehát.

A művelt ember mai lelkiállapotában, az általános műveltség mai magas fokán az ilyen tudományos esemény nagyobb és tartósabb feltűnést kelt, mint háborús összetűzések és politikai fordulatok. Ennek a feltűnésnek világosságánál pedig hirtelen összekapcsolódnak ismeretek és nevek, melyek eddig egyedül keringtek az újságolvasók emlékezetében: a magyar temperamentum, a magyar politikai éberség és életerő, a rendkívüli magyar sportteljesítmények és szellemi sikerek, a nagy népszerűségnek örvendő paprikás magyar ételek, melyeket ma már megtalálni Londontól Romáig minden étlapon, Szent-Györgyi Albert és — a paprika vitaminos titkai egyszerre egyetlen képpé rakódnak össze, mely a jövőben

ezeknek a láthatatlan és ismeretlen millióknak emlékezetében a magyarságot fogja jelenteni.

A paprika, ez a világszerte ismert fűszer itt az összekötő anyagnak fontos szerepét játsza. Emiatt nem kell szégyenkeznie sem a paprikának, sem nekünk, kik Szent-Györgyi Albert felfedezése előtt sem tudtunk jobb ételt elképzelni a paprikás csirkénél és a finom paprikás szalonnánál.

Mindezekkel pedig bebizonyítottak vehetjük a tételt, amit felállítottunk: nem a magyarok csinálnak reklámot a paprikának, hanem a paprika hálálja most meg azt a sok szeretetet és figyelmet, amit népünk századok óta erre a nemes növényre fordított.

Az utolsó rádióévad legkiemelkedőbb eseménye a DURA-OPTIMA FŰTOELEMEK (szárazakkumulátor)

bevezetése volt, amelyek telepes készülékeknek nélkülözhetetlenné váltak. Teljesítményük óriási, normális terhelésnél egy évig is állandó fűtőáramot szolgáltatnak. Az elemeket nem kell sem tölteni, sem kezelni, a bekapcsolástól teljes kimerülésig állandó fűtőáramot szolgáltatnak. Minden szaküzletben kaphatók. Technikai leírással rendelkezésre áll a DURA MUVEK R. T. Timisoara.

Merényletet kíséreltek meg Stalin ellen

Fényképezőkészülékben pokolgépet vittek be a szovjet-diktátor dolgozószobájába

Varsóból jelentik: Az „Express Poranny” szenzációs moszkvai értesülést közöl, mely szerint Stalin ellen merényletet kíséreltek meg. Hivatkozik a cikk Martin Nissen ismert fényképész és filmoperatőr néhány nap előtti

letartóztatására és azt írja, hogy ez a letartóztatás a Stalin elleni összeesküvéssel függ össze. Nissen volt az egyetlen, aki közelről fényképezte Stalint. Ugy látszik azonban, hogy az összeesküvőknek sikerült őt is a maguk számára megnyerniük és rávenniük, hogy tegye el láb alól a diktátort. Nissen fényképezőgépében pokolgépet találtak, mely akkor robbant volna fel, amikor Nissen a Kremlben, Stalin dolgozószobájában, legközelebb fényképfelvételt készített volna Stalinról. A pokolgép feltétlenül darabokra tépte volna Stalint. Sikerült azonban a merénylet-tervet idejében felfedezni a pokolgépet ártalmatlanná tenni.

Ugyanez a lengyel lap közli a szovjet-kormányt az elhatározását, hogy a jövőben szigorú intézkedésekkel akadályozzák meg a szovjet-diplomaták esetleges árulásait. A diplomatákat arra kényszerítik, hogy családjuk egy részét tusként Szovjet-Oroszország területén hagyják.

A FÓTISZTELENDŐ PAPSÁG, EGYESÜLTEK ÉS INTÉZETEK FIGYELMÉBE!

Ha Clujon megfordul, ne mulassza el a

Bonaventura kegytárgyüzletet

Str. G. Neculescu 3. (Barátok temploma mellett)

felkeresni, hol a Magyar Lapokban hirdetett könyvek (Szent István Társulat, Korda, Mária Kongregáció, stb. kiadványok) megtekinthetők és beszerezhetők. Ugyanott bármilyen egyházi ruhák, lobogók készítését és javítását is eszközölk.

Meghalt a diktátor

— Regénytörödékek —

Írta: Abrányi Aurél

A professzor egyedül maradt a diványon fekvő emberrel. Mellé ült és a szemébe nézett. Veriain egyik verse jutott eszébe, amelyben a költő, a rabszolga diadalmas homlokáról, sötétlen ívelő szemöldökéről énekel...

Csappzott, hideg verítékes fej pihent a párnán. Bozontos szemöldöke alól tompán fénylő tekintet meredt rá, furcsa tükörképe az összeomló világ zürzavarának, a semmibe hulló tanácsalanságnak.

A kora hajnali szürkület és egy kis íróasztal-lámpa világította meg a szobát. A nyomasztó csendbe alig hallhatóan sipolt bele olykor az elhaló tidó.

A professzor szívet szanalom fogta el. Közéledett a pillanat, amikor az előtte fekvő rettentés nagyur élete semmivel sem ér többet, mint egy a pályáját befutott véglenye. Az európai híru belgyógyászprofesszor, aki a nagy nyugati egyetem legnagyobb tekintélyű katedrájának professzora is, megszokta, hogy az embereket és eseményeket sejtöken, szöveteken és plazmákon keresztül vizsgálja. Ilyenkor tudományok leszálltára arra a hideg tárgyilagosságra, amely a laboratórium bugyborekölő lombikjai és a mikroszkópok nagyítolencsái között élő tudást elvezeti a valóság rejtelmeibe.

Lám, mert az is, ő is, milliók könyörtelen zsarnoka, nem több, csak bomladozó sejtömeg. Mégis ezer és ezer kilométert utazott ezért az „érdekess” esetért...

A beteg diktátor félelmetes alakjában is az élet örök ritmusát kutatta. És amikor a diktátor puskácsó elé állította emberek százait, a professzor jegyzőkönyvében a diktátor „gén”-jéről írt, sematikus táblázatokat készített és kimutatta, hogy az átöröklődést vivő sejtömek generációkon keresztül dúló szörnyű harcában megint a dzsingiszkáni ösztönök éltek ki magukat. A vér, amely évszázadokkal ezelőtt megtévelyodött a mérszálás örült kéjében, ime, most is, legpará-

nyibb sejtörzseikében is magában hordozza a véres csirát...

Szánalmat és kifejezhetetlen megvetést érzett betege iránt, aki tehetetlenül vergődött kikerülhetetlen végzetében...

A pamlogon fekvő férfi bogárbarna szeme egyre zavarosabb, néha fel-felrezdülő tekintetében a szüntelen belső harcot kutatta. Az életöztön kétségbeesett küzdelmét, az utolsó ép sejt kísérleteit, hogy kikerüljön az agyonmérgezett sejtök halálos öleléséből.

Késs. És adja Isten — gondolta a professzor — hogy soha többé ne sikerüljön alakot öltenie, nehogy századok múlva ismét megsuhogtassa ostarát az emberiség fölött.

A professzor megfogta a tagbaszakadt férfi érdes kezét.

Merev volt.

A diktátor meghalt.

— Meghalt!

A tábornok lasean betette az ajtót, amely az egybegyült társaságot a halottas-szobától elválasztotta. Oda gyűlt össze mindenki, kinek a diktátor halála új nap felragyogását, esetleg sötét sűrűregget jelenthet. A halál beálltának megállapítását követő dermedt csendet a tábornok hangja szakította meg:

— Döntünk meg a hatalom átvételéről.

A tábornok elmosolyodott. Gunyosan húzta félre puffadt száját.

— Tábornok ur, talán nem tudja, hogy a Pártnak ebben a tekintetben bizonyos tradíciói vannak.

A tábornok összehúzta homlokát.

— Az ország mostani állapotát nézve, ezek ma nem lehetnek irányadók.

— Kiknek a nevében beszél, tábornok ur?

— Nagyon jól tudja, ez az egész hadsereg fel-fogása.

— A Pártnak más a véleménye...

— A Pártnak nincs joga most ebbe beleszólni — csattant fel élesen a tábornok.

Az elnök előrehajolt.

— Tábornok ur, gondolja meg, terveit végzetes következményekkel járhatnak önre nézve.

— Fenyeget?!

Az egybegyűltök szótlanul, sápadtan hallgatták a két diktátorjelölt egyre élesedő mérközését.

— Csak figyelmeztetem — sziszegte fojtott hangon az elnök — a Pártnak vannak eszközei arra, hogy érdekeit megvédjé.

A tábornok elcsappadt.

— Ha így állunk, ki kell jelentenem: a hadsereg már döntött a hatalom átvételéről. Csak utasításomat várják...

— Ezt ön nem fogja megadni.

A tábornok felugrott:

— Nem tudja megakadályozni...

— Téved, tüstént...

Az asztal körül ülők ijedten pattantak fel ültükből. Két revolver csöve villant szembe egymással. A következő pillanatban, mielőtt valaki is közbelépett volna, eldőrdült a lövés...

Két élettelen test véresen hullott a padlóra.

Aranybarna buzaabliákat hajt a szél Nyugat felé. Öblös hullámvölgyek hömpölyögnek az Ural alá és beleolvadnak a vépiros alkonyati égbe.

Tatárképu paraszt nagyokat lendít kaszáján. Zizeg, sir, zenél a kalász. Halk zsongásába belekap a szél, körüláncolja a verejtékező embert és az asszonyt, aki rendbe gyűjti a kévét.

Különös tünemény játszódik le a langyos nyári estben. Hirtelen megáll a buzaabli hullámlázása. Egy pillanatra mintha megmerevedne a levegő.

— Kelet felé, megföldül és hömpölyög vissza — Kelet felé.

A hold earlója megfordította a szél vitorlát.

A férfi leteszi a kaszát, az asszony felemelkedik. Napnyugta irányába figyelnek. A szél megnövelte a zsongást. Erősebb, tisztább most a zúgás, amely reggel óta olyan különösen játszik a levegőben.

— Szasa, hallod? — mondja a férfi. — Reggel óta... amit hallasz... a harang... harangok... ismét zúgnak a harangok...

Nem akarnak hinni a fülüknek, pedig most már tisztán ki lehetett venni: — a falvakban zúgtak a harangok.

Felzabadult érzéssel, átszellemülten állt a két ember a pusztában.

A férfi szemébe könny szökött.

— Szasa...

Az asszony keresztet vetett.

Az Egyházmegyei Tanács előkészítő bizottságai két napon át tanácskoztak

Letárgyalták a közgyűléshez előterjesztett beszámoló jelentéseket

Cluj. Saját tud. A Római Katolikus Egyházmegyei Tanácsnak november 18-ikára összehívott közgyűlése előkészítésére a bizottságok megkezdették tanácskozásait. Hétfőn délelőtt a számvizsgáló bizottság ülésezett dr. Fehér Gerő prelátus-kanonok elnöke alatt. Az ülésen Xantus János marianumi igazgató mint jegyző működött közre. A bizottság megvizsgálta az egyházmegye múltévi és ezévi költségvetését és azt rendbenlévőnek találta.

Kedden délelőtt az ugynevezett tizenötös (adminisztratív) bizottság tartotta ülését dr. Pittner Árpád mercureaciuci ügyvéd elnöke alatt. Dr. Bartha Ignác foglalkozott az Egyházmegyei Tanács közigazgatási kérdéseivel.

A Badilla János sibiui főesperes-plébános elnökletével összeült tanügyi bizottság kebelében Papp János mercureaciuci főgimnáziumi igazgató, jegyző mint előadó foglalkozott az elemi és középiskolai oktatás kérdésével. A bizottság helyesléssel vette tudomásul a végzett munkát és köszönetét fejezte ki Boga Alajos kanonoknak, a helyettes előadónak a kiváló és céltudatos vezetésért.

Az ülések után mindhárom bizottság tagjai tisztelgő látogatást tettek Vorbuchner püspöknél és bemutatták az összejövetelekről felvett jegyzőkönyveket.

Az Egyházmegyei Tanács nagygyűlése csütörtök reggel Veni Sancte-vel kezdődik.

Lipót belga király ünnepélyes fogadtatása Londonban

Az angol király által adott esti díszlakomán a népek közötti béke kizsoltásáról szólt a két uralkodó

Londonból jelentik: Lipót belga király kedden délután 3 órakor megérkezett Londonba. ahol ünnepélyes fogadtatásban részesítették. A Viktória-pályaudvaron maga György király üdvözölte királyi vendégét s jelen volt a pályaudvaron az uralkodócsalád valamennyi férfi tagja, a kormány tagjai, a tengeri, szárazföldi és légi haderő főparancsnokai és London lordmajorja is.

György király és felesége kedd este díszlakomát adtak a Buckingham-palotában a belga király tiszteletére. A díszlakomán 180 vendég vett részt és megjelent Mary anyakirályné és a királyi család 12 más tagja is.

György király pohárköszöntőjében melegen üdvözölte Lipót királyt. Utalt a két nemzet barátságára, mely különösen a világháború vérvívatárában pecsételődött meg. Majd így folytatta:

— Nem akarok azonban a múltakon merengeni, inkább a jövőbe tekintek és bízom abban, hogy a jövő a világ összes népei által

Krofta külügyminiszter világpolitikai tájékoztatót mondott a prágai szenátusban

Kimagyarázta a cseh kormány részvételét a szovjet húszéves évfordulója ünnepén. — Az angol-német tárgyalások kihatásairól is szólt

Prágából jelentik: A szenátus külügyi bizottságában kedden tudomásul vették a legutóbbi külügyi expozé, melyben Krofta külügyminiszter tiltakozott a sötétenlátás ellen. A helyzet — ugymond — valóban komoly, de

oly hön óhajtott béke nagyértékű biztosítást rejti magában, mindkét országunk és Európa számára.

Lipót király hasonlóképpen meleg szavakkal válaszolt a pohárköszöntőre.

— Országaink közös alapjai — mondta többek között, — erősítik a népeink közötti rokonszenvet. Imádkozom azért, hogy soha semmi ne homályosítsa el ezt a jóviszonyt s a királyi házunkat és népeinket összefűző barátság mindjobban erősödjék, hogy saját országunk, valamint Európa javért dolgozhassunk.

Bratianu György érdekes nyilatkozata a tárgyalások meghiusulásáról

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

A gheorghistákkal folytatott alkudozások meghiusulásáról Gh. Bratianu a következő nyilatkozatot tett.

— Tatarescu eljött hozzám és javasolta a kormányban való együttműködést. Egy miniszterséget ajánlott fel, a mezőgazdaságit, vagy a munkásügyekkel kapcsolatban és egy alminiszteri helyet. Minthogy jól tudja, hogy engem nagymértékben érdekel a Liberális Párt egyesítésének kérdése, hozzátette, hogy ezt az ügyet később, a kormányba való belépésem után fogják megtárgyalni. Tatarescu azonban nem volt hajlandó tárgyalni barátaim jelöléséről, válaszmom vétele előtt. Amikor megkérdeztem, mi a kormányzati programja, azt felelte, hogy nagy figyelemmel lesz a földműves és munkástársadalom iránt. Társadalmi reformokat kíván megvalósítani, hogy mindez történelmi jelentőségű lesz a Liberális Párt életében,

de a program még szövegezés alatt áll, úgyhogy arról csak később, vagyis az együttműködés elcsúszása után beszélhetek tudomány. Ehhez nem kell magyarázat!

E nyilatkozatból nyilvánvaló, hogy Tatarescunem is óhajtott komolyan az együttműködést, mint az „Universul” is írja, különösen három kérdésben: az ostromállapotra, a cenzurára és az üzletes szellemre vonatkozólag, ami ellen Gh. Bratianu állandóan éles harcot folytatott, nem kapott Tatarescutól kielégítő választ. Megállapíthatjuk, hogy Tatarescunak sokkal fontosabb volt a Vaidával való választási megegyezés, három okból is, mert Vaida kedves embere a királynak, mert ezzel gyöngíti a szélső jobboldalt és ezzel elejét veszi egy esetleges szélsőjobboldali választási megegyezésnek és végül, mert Vaidán át Ardealra is inkább számíthat.

nem ad okot arra, hogy a háború rémét felidézzék. A Népszövetség még mai alakjában is igen hasznos szolgálatot tehet a béke ügyének. Hangoztatta, hogy Csehország a Valenciából Barcelonába költözött vörös kormányt tekint Spanyolország törvényes kormányának.

A külügyminiszter ezután kijelentette, hogy a Szovjet huszéves fennállásának évfordulóján rendezett

ünnepségeken való részvétel nem jelenti azt, mintha Csehszlovákia kormánya azonosítaná magát a szovjet-rendszerrel. Téves az az állítás, hogy a párizs-prága — moszkvai tengely kizárja Prágát a középeurópai együttműködésből.

Az expozé a továbbiakban határozottan állítja, hogy Lord Halifax berlini látogatásán Közép-Európa kérdésséről és arról tárgyalásának, hogy Németország szabad kezét nyerjen Közép-Európában, mert az annyit jelentene, hogy Németország betörhet Csehszlovákiába és Anglia azt hallgatólagosan tűrné.

Téves az az állítás is, mintha Németország önkormányzatot követelne a Csehszlovákiában élő német kisebbségek számára. Ehhez Németországnak nincs szüksége Anglia hozzájárulására, viszont Németország isméri nemzetközi kötelezettségeit és az bizonyos, hogy Csehszlovákia belügyeibe nem tud és bizonyára nem is akar beavatkozni.

Nők költik el Amerikában a nemzeti bevételek 85 százalékát

Négy érdekes nőtípus — Amerika igazi business-hölgyei

„A tyúkok a legnagyobb gazdasági válságok idején is tojnak...”

Amerika a nők. Ez nem udvarias túlzás, hanem egyszerű statisztikai megállapítás, melyet megerősítenek a következő számok:

Az amerikai magánvagyon 70 százaléka, tehát több mint 200 milliárd dollár érték nők kezében van.

A 105 milliárd dollárt képviselő amerikai életbiztosítások negyötöd része nők javára van kiállítva.

A 15 millió amerikai részvénybirtokos 40 százaléka nő.

A 14 és egynegyed milliárd dollárt kitevő takarékpénztári betétek 65 százaléka, az ország valamennyi telekértékének 40 százaléka nők kezében van.

Döntő azonban a következő szám: A nemzeti bevételek 85 százalékát nők költik el.

Brown Mary, a „business-nők” első számú típusa.

Kik azok a nők, kiknek kezén Amerika dollármilliárdjai keresztlövellnek?

Egyáltalán nem milliomos asszonyok, hogy ezzel mándjárt tisztában legyünk. A Konzern elnöknője? Az áruházi milliók örökösnője? A női vezérigazgató? Bizonyos, vannak ilyenek is, úgyhogy Európában alig lennének elképzelhetők. De ők a gazdasági életben résztvevő nőkre nem jellemzők. Egy hivatalos kutatás a következő négy hölgyet jelölte meg Amerika tipikus „business-hölgyeiként”: Az első Brown Mary, egy teaszalon tulajdonosa a középnyugat egyik provinciájában. Brown Mary maga vezeti üzletét. Naponta 14 órát tölt üzletében. Hét személynek ad munkát, akik közül csak egyetlenegy a férfi. Heti átlag jövedelme 65 dollár. Teaszalonja e tiszta jövedelmének körülbelül felét takarítja meg magának. A megtakarított pénzzel a börzén játszik. Tipikus kis spekuláns nő, aki jó időkben kényelmes jövedelemnövelést élvez s akinek vigyázniia kell, hogy rosszabb időkben üzletével együtt válságos helyzetbe ne jusson.

Jones Myrtle, a második számú típus.

Jones Myrtle egy tyúkfarm tulajdonosnője Providence vidékén. Ő a második számú „business-hölgytípus”, aki sohasem juthat zavarba. Mert először is a tyúkok a legnagyobb gazdasági válságok idején is tojnak s másodsor, mert Jones Myrtle a 20 000 dollárt, melyet elhúnyt férjétől örökölt, óvatosan első helyen bekebelezte ingatlankölcsonkban helyezte el, ami ugyan nem jelent túlsok kamatozást, de ami az éhezést ellen holtá napjártig biztosítja. Az első számú business hölgytípussal szemben — nagyon elterjedt típus —, amely nem tudja megállni, hogy a dollárokból kisebb-nagyobb örömeiket ne szerezzen meg magának. Jones Myrtle a vidéki asszony éppen olyan igazi amerikai alakja, akinek az egész szomszédság előtt pogányrespektusa van s akét a fiatalok rendszerint így aposztrófálnak: „az egyetlen férfi a faluban”.

A harmadik számú típus Thomas Florence.

A harmadik számú típus neve Thomas Florence, akinek vegyeskereskedése van Tennessee állam egyik kis törpe városában. Ezek a törpe városok, mint az Lewis Sinclair Main Street-je óta általánosan ismeretes, tulajdonképpen csak egy főutcából állanak, egy pár garázsból, egy tankállomásból, egy moziból és a General Store-ból, vagy, hogy értelem szerint fordítsuk, vegyeskereskedésből, ahol a környékbeliek minden fajta napi szükségleteiket megszerezhetik. Thomas Florence tehát versenytárs hiányában meglehetősen önkényesen diktálja a kávéfélék, a cigarettafajták, a tavaszi divatlapok, a férficipők, a képes magazinok, a rádiókészülékek, a gyümölcskészítők stb. árát, ami mind megalátható változatos tartalmú üzletében. S bármennyire korlátozt

körzet szükségleteit látja is el Thomas Florence, mégis ő az igazi uralkodónője az amerikai gazdasági életnek. Az amerikai konzumáru termelésének óriási apparátusa az ő izléséhez, az ő kívánságaihoz, szükségleteihez igazodik. Ő maga körülbelül 50 dollárt keres hetente. És mégis ő és sok-sok ezer társnője forgatják meg azokat a milliárdokat, amelyek az amerikai gazdasági életet és ezzel a nemzetet életben tartják.

Edwards Dolly, a negyedik számú típus.

A legsikeresebb business-hölgy — a negyedik szám — nem vállalkozó nő, hanem alkalmazott, mégpedig nagyon szerény alkalmazott: Edwards Dolly New Orleans egyik szálloda-éttermének vendégfogadó hölgye. Heti fizetése 120 dollár, tehát több, mint amennyit az átlag egyetemi tanár keres. A vállalatnak egyébként nagyon megéri a 120 dollárt, Edwards Dolly ugyanis olyasmüt ad érte, amit Amerikában nagyon magasra értékelnek és ragyogóan megfizetnek: atmoszférát. Ford Henry-től ered a mondás: „Az atmoszféra az üzleti életben fél siker”. És az autókirály egész életén keresztül fáradozott azon, hogy atmoszférát teremtsen maga körül. És végül sikerült is neki, hogy a saját személyét egy legendás alak tényével vegye körül.

Edwards Dolly egy alvajárási bizossággal

* Üregemberek betegségeinél és neuraszténások bajainál, kiváltképp, ha azok renyhe bélműködéssel és megzavart emésztéssel állanak összefüggésben, akkor reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz sokszor igazi jótétemény! Kérdezze meg orvosát.

jelöli ki vendégeinek az asztalokat, helyeiket. Aki ellene szegül s maga választ, biztos, hogy csak rosszabbul járhat. Miss Edwards Dolly tudja, milyen egymással barátságot tartó házaspárokat várhat estére a helyiségbe és hogy kik azok a népszerű fiatal emberek, akiket minden társaság szívesen lát, akik klubjukból jövet biztosan benéznek hozzá rövidebb-hosszabb időre. Varázosan elragadó az a mód, ahogy az étlapot magyarázza s mosolyogva honorál a cocktailra vonatkozó minden kívánságot. Ő maga? Köszöni, ő nem iszik. Legfeljebb otthon, férjével. És aki otthon van New Orleans titkaiban, az tudja, hogy miss Dolly tulajdonképpen missis, vagyis férje van és két iskolaköteles gyermek anyja. De szerződése kifejezetten tiltja, hogy erről beszéljen. Az otthon boldogsága nem illik a luxusatmoszférához. Egyébként azonban minden másról beszél. Látott minden filmet, ami New Orleansba jutott, a női vendégek számára apró toaletttitkaik vannak, amiket bizalmasan, csak nekik árul el s ha férfiakkal kell beszélnie, meg van a saját személyes véleménye az annyi vitára alkalmas adó Rooseveltről. Nem kifejezett állásfoglalás, csak valami szellemesség, mert olyan sokan vannak Roosevelt mellett és olyan sokan ellene. Miss Dolly tehát inkább csak figyel és helyesel. És éppen ezért ér meg ő minden pénzt. Vonzóereje megfizethetetlen. Mert Amerikában is, mint mindenütt a világon, annak az asszonynak van legnagyobb figyelmé, aki hallgatni tud másokat.

Visszahelyezte tisztségükbe a mezőgazdasági kamara megválasztott tanácsstagjait a Semmitőszék

ooo

Odorheiről jelentik: A mezőgazdasági kamarai választás több mint egy évvel ezelőtt zajlott le Odorheiu-megyében. A választást megelőzően a magyar vezetőség felkínálta a románságnak az együttműködést.

Az ajánlatot azonban visszautasították. Így történt, hogy a magyar gazdatársadalom önálló listával vonult fel a választásra.

A választás, mint az előre sejthető volt, a magyar lista teljes győzelmével végződött. A kamara meg is alakult s elnökévé Szakáts Zoltánt, a Magyar Párt egyik legtevékenyebb népszerű vezetőjét választotta. Román részről a kamara alakulása ellen fellebbezést nyújtot-

tak be, vitatva a választás törvényszerűségét. A törvényszék helyet is adott a fellebbezésnek, az alakuló gyűlés ténykedését megszüntette s így a választott testületet a már átvett vezetéstől megfosztotta. Az irányítást a közben kinevezett ideiglenes bizottságra bízták.

A választott tanácsosok nem nyugodtak bele, hanem dr. Sebesi János, aki szintén a megválasztottak között volt, fellebbezést küldött be a Semmitőszékhez. Hosszú idő után a legfelsőbb fórum végre döntött a kérdésben s határozatában a magyarság törvényes álláspontját igazolta. A határozat, azzal az indokolással, hogy az alsóbbfokú bíróság ítélete törvénytelen, érdemileg döntött s kimondotta, hogy a választott kamara megalakulása a törvényes keretek közt történt meg. A Semmitőszék egyzersmint kimondotta azt is, hogy a megválasztott tagok tisztségükbe visszahelyezendők. A legfelsőbb bíróság ítélete következtében a választott tanács tagjai ismét megkapják a megyei gazdák ügyeinek irányítását.

Palesztinában egyre tart a forrongás

Jeruzsálemből jelentik: Észak-Palesztinában kedden két helyen ismét összetűzések voltak. Két arabot megöltek. A mandátumos kormány betiltotta az arabok tiltakoznak a zsidó erőszakos cselekmények ellen és igazságot követelnek az arabok számára.

Magdics Ignac dr., a híres katekéta és pedagógus, a Ranolder-intézet egykori igazgatója egész évi beszédanyagot állított össze. Ezt tartalmazza a

KRISZTUS VILÁGOSSÁGA

című I. kötete, amely adventtől — pünkösdig terjedő időközre szól. Minden beszéd világos, logikus beosztású és gyakorlatias. Sok eucharisztikus anyagot is dolgozott belejük a szerző.

Ára kartonkötésben 200 lei és portó.

Megrendelhető: KÖNYVOSZTALYUNKNAL.

A Semmitőszék elvi jelentőségű döntése egy satumarei kisebbségi jegyző ügyében

Satumare. Saját tud. Lukácsi László orasulnoui jegyző ügyében elvi jelentőségű döntést hozott a Semmitőszék. Lukácsi az 1934-es nyelvvizsgán hatosnál rosszabb jegyet kapott. Állásából azonban nem bocsátották el, mint ahogy azt más, hasonló médiájú kisebbségi tisztviselőkkel cselekedték, hanem tovább foglalkoztatták. Az előrehaladott koru jegyző egy év múlva kérte nyugdíjazását, amit úgy az orvosi vizsgálat, mint a belügyminisztérium mellett működő fegyelmi bizottság helytállónak minősített. Közben megjelent a belügyminiszter ismeretes rendelete, mely szerint olyan tisztviselő nem nyugdíjazható, akinek nyelvvizsgálója nem sikerült. Ennek alapján a vármegyei hatóság a nyugdíjazás előtt álló jegyzőt elbocsátotta és a nyugdíjaztatási eljárást folytatását beszüntette. Lukácsi közigazgatási perrel támadta meg a miniszter rendeletét és a prefektus határozatát. A tábla kötelezte a belügyminisztériumot, hogy alkalmazkodjék a fegyelmi bizottság döntéséhez, amely Lukács nyugdíjaztatását helyben hagyta. Az állam ügyvédje azonban felülvizsgálati kérelmet adott be a Semmitőszékhez és kifejtette hogy az állam nyelvét kielégítően nem bíró tisztviselő állásából azonnal elbocsátható s így Lukácsnak sem jár nyugdíj. A Semmitőszék az állami ügyvéd érvelését elvetette s elrendelte Lukácsi László nyugdíjaztatását. A minisztériumot a perköltségek megfizetésére is kötelezték.

Bőrének szépségét fejlesztheti...

CADUM szappannal igen könnyű. Hála a szépitő alkatrészeknek, amelyeket tartalmaz, e szappan habja a szöveteknek sodálatos rugalmasságot, a bőrnek pedig finom és gondozott külsőt kölcsönöz, mivel fokozza báját és szépségét.

Cadum szappan
a legkiadósabb

A japán képviselőházban a kilenchatalmi egyezmény felmondását követelik

Eszak-Kínában a japánok elérték a Sárga-folyót.

Tokióból jelentik: A japán képviselőház keddi ülésén a felszólalók követelték, hogy a kormány haladéktalanul mondja fel a kilenchatalmi egyezményt.

A képviselőház többségi pártjainak csoportja kedden határozati javaslatot fogadott el, melyben felszólítja a kormányt, hogy mondja fel a kilenchatalmi szerződést, hogy a külföldi hatalmak ne avatkozhassanak bele a japán—kínai viszályba.

Sunghaiból jelentik: Észak-Kínában a japánok elfoglalták Siang várost, mely már a Sárga folyó partján fekszik. A japán csapatok egy másik hadoszlopa elérte a Sárga folyam nagy vasuti hidját és ezzel elvágtá az összeköttetést Tienecin és Pukau között. A Sárga folyam nagyhidját a kínaiak két helyen felrobantották, hogy a japán előhatolást megnehezítsék.

A császári főhadiszállás, melynek felállítását a mikádó legutóbb elrendelte, megkezdte működését. (A „császári főhadiszállás“ az állam egész közigazgatási rendjének katonai vezetés alá helyezése). A japán lapok kiemelik, hogy a főhadiszállás felállítása a japán győzelmi akarat és meg nem alkuvás jele. Japán csak akkor szünteti be a hadműveleteket, ha Kína megváltoztatja Japánnal szembeni magatartását, végetvet a japánellenes izgatásnak és hajlandó a bolsevizmus leküzdésében Japánnal együttműködni.

Eredeti közlemény

8 év után gyógyultam ki gyomor- és bélbajomból

Azt hittem, hogy betegségem gyógyíthatatlan és ma — folytatja — vastag beleim miatt szenvedtem gyomor- és bélbajban, almatlanság és emésztési nehézségekben. Ezelőtt azt hittem, hogy gyógyíthatatlan a betegségem, el voltam keseredve, amidőn arra gondoltam, hogy az ünnepek itt vannak és nekem tíz napig kell majd otthon ágyban feküdnöm. Végre elhatároztam, hogy venni fogok a sokat emlegetett Gastro D.-ből. Ennek köszönhetem azt, hogy ma teljesen meggyógyultam, annak dacára, hogy csak egy üveggel használtam eddig. Nyolc évi betegség után nem merem elhinni, hogy meggyógyultam és hogy én voltam az, aki ezt a hosszú időt elszenvedte. Hálás vagyok, hogy az újság útján tudatták velem a Gastro D. létezését, mert nem tudtam volna máskülönben a kitűnő orvosság létezéséről. Tiszta szívemből mondok Önöknek köszönetet. P. P. D.-né, Bucuresti, Str. Bogdanescu 33.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Halálos repülőgép-szerencsétlenség érte a hesseni nagyherceg családját

Lajos herceg esküvőjére indultak, de az utasszállító repülőgép lezuhant és a gép valamennyi utasa és egész személyzete szörnyethalt

Osztendeből jelentik: A München—Brüsszel London között közlekedő repülőgépjárat egyik utasszállító repülőgépe kedden, a sűrű ködben Osztende közelében egy gyárkéménybe ütközött, lezuhant és kigyúlt. A gép valamennyi utasa és az egész személyzete szörnyethalt. A halottak között van György Donat hesseni nagyherceg, továbbá az alig három héttel ezelőtt elhunyt Ernő Ottó Lajos hesseni nagyherceg özvegye, György Donat édesanyja; Eleonora nagyhercegnő, Cecilia görög királyi hercegnő, György Donat herceg felesége; Lajos Ernő herceg; György herceg hat és négyéves kislája, valamint báró Eisenachi Riedessell udvarmester és Hahn Lina, a két nagyhercegi gyermek nevelője. A szerencsétlenségnél a hesseni nagyherceg egész családjára elpusztult, kivéve az egyéves Hanna Mária nagyhercegnőt, aki Darmstadtban maradt.

A nagyhercegi család Londonba tartott György nagyherceg legfiatalabb öccsének, Lajos hercegnek esküvőjére. Lajos herceg a londoni német nagykövetségen teljesít szolgálatot és esküvője szombatra volt kitűzve Sir Oacland Geddes volt angol miniszter, nagyiparos leányával. Eredetileg az esküvő október 23-ára volt kitűzve, de akkor elmaradt a herceg édesapjának halála miatt. Kétségtelen, hogy a házasságkötés a döbbenetes katasztrófa következtében ismét halasztást szenved. Lajos herceg a londoni repülőtéren várta rokonait és amikor a szerencsétlenség híre megérkezett, súlyos ideg-rohamot kapott.

A katasztrófa repülőgép a belga nagyipari társaság „Sabine“ nevű utasszállító gépe volt. A katasztrófa színhelyére valóságos népvándorlás indult. A helyszínrre kiszállt hivatalos szakértők megállapították, hogy abban a pillanatban, amikor a repülőgép nekirepült a gyár kéményének, a gép egyik szárnya levált. A robbanás csak pár pillanat múlva következett be. A repülőgép először a gyár tetejére zuhant, akkor robbant fel s a gép azonnal lángba borult. A lángoló repülőgép, utasfülkéje az összeütközés következtében teljesen összezúzódott. A gyár tetejéről zuhant le aztán a repülőgép a földre, harminc méternyi mélységbe. A vizsgálat megállapította azt is, hogy egyedül Hahn Lina nevelőnő volt életben, amikor a hatalmas lángnyelvekkel égő utasgép a földbe furdott. A többi utas vagy már a zuhanáskor, vagy a

robbanáskor vesztette életét. A nevelőt azonban már nem lehetett kimenteni az égő repülőgép-ből, melynek roncsai közé szorult és így ő is áldozata lett a páratlan méretű, döbbenetes katasztrófának. Megállapították azt is, hogy a hercegi család három ládába csomagolt, sokat-érvő díszes esküvői ruhái és drága ékszerei is elpusztultak, sőt el is veszték. A ládák a csomagfülkében voltak, de az éjszaka folyamán nem találták meg őket. A vizsgálatot maga Jaspár közlekedésügyi miniszter vette kezébe.

A repülőgép a hetvenméter magas gyárkémény ötvenöt méteren felüli részét leszakította.

A francia tűzkeresztes vezér rágalmozási perének újabb izgalmai

A törvényszéki teremben a hallgatóság összeverekedett

Párizsból jelentik: Az első jelentések elhallgatták, hogy a De la Rocque-per főtárgyalásának keddi nappán vad verekedés támadt a tárgyalóteremben. A tanuként kihallgatott Ibarnegarey szélső jobboldali képviselő kijelentette, hogy Tardieu sohasem adhatott zűsgélyt a miniszterelnöki titkos alapokból az az-

redesnek. Az egyik vádlott újságíró, Leon Daudet hangosan nevetni kezdett, mire felszabadultak az indulatok s vad verekedés támadt a hallgatóság soraiban helyetfoglaló különböző pártállású közönség soraiban. A tárgyalást az általános verekedés miatt félbe kellett szakítani.

„1905 március 18-án „súgott” a a vereki”

Tanítványom, Szent-Györgyi Albert...

A Nobe'-díjas tudósról beszél dr. Török Tivadar tanár,
aki a gimnáziumban természetrajzra s kémiára tanította

Budapest, november hó.

A csendes kis budai Ugocsa-utcában, a 11-es számú ház első emeletének egyik háromszobás lakásában lakik dr. Török Tivadar, a Lónyay-utcai református gimnázium nyugalmazott tanára, aki 35 évvel ezelőtt természetrajzra és kémiára tanította Szent-Györgyi Albertet, aki néhány héttel ezelőtt megkapta a Nobel-díjat.

Magistermetű, sűrű őszhajú férfi dr. Török Tivadar, nem konvencionális, száraz tanártípus, inkább kedves, közvetlen, bohém embernek látszik.

Nagyon csodálkozik, amikor bemutatkozunk, el sem tudja képzelni, mit akar tőle, a visszavonultan élő tudóstól az újságíró. Fia, dr. Török Tibor, fiatal orvos, tüstént sejtii, miről van szó. Edesapjához fordul:

— Biztosan volt tanítványodról, Szent-Györgyi Albertről érdeklődnek.

— Igen, én tanítottam kémiára és természetrajzra Szent-Györgyi Albertet ezelőtt harminc és egy-néhány évvel — emlékszik meg büszkén egykori tanítványáról Török tanár. — Jól emlékszem, amikor az 1904/5-ös tanév elején beléptem a I. a) osztályba, ott a gimnázium első emeletén, a folyosón balra, az ablak felőli padsor első padjában eleven, rövidnadrágos, göndör szőkehajú kislány ült.

Amikor a névsort kis zsebkönyvembe beírtam és az ő nevéhez érkeztünk tisztán, érthetően mondta nevet. Mintha csak sejtette volna, hogy a Szent-Györgyi Albert névnek szerep jut a természettudományban.

Félévben: kettes

— Milyen diák volt Szent-Györgyi Albert, második gimnáziumi tanuló? — vetjük fel a kérdést.

Török tanár úr elnézést kér egy percre, kimegy a szobából s amikor visszajön, nagy fehér doboz van a kezében. A dobozban szép sorjában 37 füzet. Harminchétféle pirosfedelű könyvecske. Valamennyin arany betűk hirdetik a jegyzőkönyvek rendeltetését. Két szigorú szó: Tanári Notesz.

— Ezek a könyvecskek konzerválják az emlékeimet — mondja dr. Török Tivadar. — Vala-

hányszor egy-egy régi tanítványom felkeres, előveszem a megfelelő jegyzőkönyvet és megmutatom a vén diáknak, milyen kalkulusra felelt iskoláskorában. Most már feltarulat előtte a titok, amire olyan nagyon kíváncsi volt néhány évtizeddel ezelőtt.

Török Tivadar előveszi az egyik pirosfedelű zsebkönyvet, amelyen ez az évszám áll: 1904—1905. Megkeresi benne a II. a) névsort. Azután rámutat az egyik oldalra. Abc-sorrendben következnek egymásután a nevek:

Steiner Zoltán,
Szalóky László,
Szent-Györgyi Albert.

A noteszből kiderül, hogy a Nobel-díjas tudós második gimnázista korában az első félévben egyszer felelt egykettőre. Török Tivadar, úgy látszik, nagyon szigorú tanár volt, mert

diákjának a félévi bizonyítványban tárgyból csak kettes adott. A második félévben, úgy látszik, még sokkal jobban igyekezett a kis Szent-Györgyi, mert április 20-án és május 15-én — a felelés dátumát is beírta Török a noteszbe — kétszer felelt jelesre.

A notesz Magaviselet című rovatában egy képmény kis fekete kör van, mellette dátum.

— Ez annak a bizonyítéka — magyarázza a tanár —, hogy március 18-án a kislány sügött.

„Orvos szeretnék lenni...”

Most, mintha a szülői fogadószobában lennék és Szent-Györgyi Albert tanulóval érdeklődök, a tanár úr a következőket mondja, szeretettel, de tárgyilagosan:

— Általában ezt az egy jelentéktelen esetet kivéve, mindig jól viselkedett. A gyengébb tanulókat minden óran feleltettem, Szent-Györgyi Albertnek egész évben csak három osztályzata van, ez annak a bizonyítéka, hogy egyike volt a legjobb tanulóknak, kedvenc tanítványaimnak.

— Most, hogy az egykori kislányból világhírű ember, Nobel-díjas tudós lett, gyakran gondolok vissza rá. Emlékszem,

gyakran jött be hozzám a természetrajzi szertárba, nézte a szertár ásványgyűjteményét, hosszú-hosszú évek során szerzett növénygyűjteményemet. Különösen érdeklődött a botanika iránt és gyakran fordult elő, hogy a kislány, mint kedvenc jeles diákomat, tanítás után bent tartottam a szertárban és ő boldogan segített nekem előkészíteni a másnapi órára a kísérleti anyagot.

Jövőjéről csak egyszer beszélt. Egy felsőbbosztályos tanuló jött be a szobámba, aki kért, hogy tollhegygel megsértett ujját kössem be. Jól emlékszem, hogy a kis szőke Szent-Györgyi azt mondta:

— Segíték bekötni a sebet, tanár úr, ha nagy leszek, ugyis orvos szeretnék lenni.

— Még egy érdekes emlékem van volt tanítványomról! — meséli Török tanár úr. — Az év végén a vizsgán az igazgató és a tanári kar jelenlétében felelésre szólítottam Szent-Györgyi Albertet. A sötétkék vizsgaruhába öltözött gyerek kilépett a katedrara. Nem látszott rajta semmi drukk, semmi izgalom. Feltettem a kérdést: Beszélj a paprikáról.

És a tizenkétéves diák megkezdte vizsgafeleletét:

— A paprika Capsicum annum a természetrajzi felosztása szerint a dohány és a burgonya rokona...

VAJDA PÁL.

Fényképezőgép a gyorstűzelő ágyú mellett

A fényképezés szerepe
a háborúban

A finom kínai porcellánok fantasztikus figurái, a könnyű japán selymek gyönyörű arabeszkjei mintha sirva vonaglanának az európai vitrinekben, kerevetsarkok párnáin s a Buddha-szobrocskák izgatottabban csóválják a fejüket. Kína és Japan — a Távol-Kelet két hatalmas népe — már hónapok óta tépi, marcangolja egymást. S ennek a háborúnak, amelyik Sanghái körül épp olyan elkeseredetten tombol, mint amilyen dühvel szakadni. A hírek, amelyek Kinából érkeznek, sűrű egymásutánban követik egymást s ezekhez a hírekhez a japánok megdöbbenően realiztikus fényképei csatlakoznak.

Ki gondolta volna valaha, hogy a fényképezőgép mindennél beszédesebb, őszintébb és döntőbb jelentőségű bizonyítéka lehet a legfontosabb eseményeknek? Amikor Leonardo da Vinci felfedezte a XV. század végén a „camera obscurát”, csak a művész és tudós érdeklődése ösztönözték. S amikor száz év előtt 1837-ben Daguerri színházi díszletfestő tökéletesíti a fotografálási és korszakos jelentőségű gépével megveti a mai pillanatfényképezés alapjait, szintén nem igen gondoltak arra a családi fényképeket rendelők, hogy az érdekes újításnak milyen nagy szerep jut egykor a kriminológia és a haditörténet terén.

Egészen a világháborúig nem használták rendszeresen a fényképezést a frontokon, sőt ellenkezőleg, a veszedelmesen terjedő kémrendszerek miatt a frontokra nem is volt szabad fényképező gépet vinni s a világháború tudósítói rajzolókkal illusztrálták haditudósításaikat — és a fényképezést csak az egyes államok hadimeglőzői folytathatták. Készítettek is olyan tökéletes objektív gépeket, amelyekkel óriási magasságban repülőgépekről vehettek fel az ellenes hadállásokról, várakról, gyárépületekről felvételeket.

De arra mindaddig nem volt példa, hogy egy előnyomuló hadsereg filmfelvételeket készítsen a rombolásokról s

a filmoperátor ott üljön a harcokocsi
a bombavető tüzér mellett.

Japánnak jutott ez az eszébe legelőször. Tankjai, amelyek összerombolják a kínai hadállásokat és a kínaiak falvait, nemcsak kitűnő gyorstűzelőkkel, de rendkívül ügyes fotoriporerekkel is fel vannak szerelve. A japán kormány — ezt már jelentettük is, — eddig négyezer méter filmet készítettett a japán kínai fronton, s ezeket a filmeket az amerikai és európai mozik híradójában vetítik. A világháború alatt ez is ösmeretlen volt.

Azok a képek, amelyek újabban a kínai háborúból hozzánk kerültek, megdöbbenő, borzalmas realitásokkal nemcsak hű képét adják egy elkeseredett, véres háborúnak, de egyben a legerősebb háborúellenes propagandát is jelentik, mert az írott szót, a színes vagy rövid, tárgyilagos hadijelentést elfeledheti a szubjektív érző ember, de a fotográfia hűségesen beszámol a levegőbeprepülő házak, a gránátűzből vergődő emberek katasztrófájáról s a keresztény világot még inkább a háború ellen s a béke áhítására ösztönzik. Így lesz háborúellenes propaganda azokból a képekből, — amelyek a tankok mélyén, gránátűz közben készültek.

H. B.

VILÁGHIRŰ

REGÉNYEK

Ezek azok a könyvek, amelyeket szívesen olvas minden asszony, leány és a regény hőseivel együtt éli át életüket, boldogságukat és bánatukat.

1. Aldrich: És lámpást adott kezembe az Ur	99 lei
2. Aldrich: Száll a fehér madár	66 lei
3. „ Családi kör	66 „
4. „ Ella kisasszony	66 „
5. Lyttkens: Né várjátok vacsorára (Egy orvosnő regénye)	66 „
6. Br. Orczy: Az őszekuezált fonál	66 „
7. „ Az okos Pimpernel	66 „
8. Bottome: Orvosok	115 „
9. Eton: Hétköznapi emberek	86 „

Kapható könyvosztályunknál.

Minden vasárnapnak lelke van!

Ez a lélek ott tükröződik az egyes vasárnapok liturgiájában, evangéliumi szakaszában. Ennek vonásait ragadta ki

Dr. Gálos László:

Vasárnapok ünnepnapok

c. munkájában. Minden vasárnap gondolatok-réből egy teljes kerekedést ad ki, amely lelkioltvasmányok elsőrangú alkalmas, de elmélkedési, valamint beszédanyagul is bőséges forrásul szolgál. Aki pedig az Egyház vasárnapi lélekmegszépségét az egész hétre szeretné kiterjeszteni, minden vasárnapnak anyagát részekre bonthatja és így minden napra egy-egy rövid lelkiaplálékot kaphat a könyvből. A munka így egész esztendőre elegendő.

Ara fűzve 240 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és elosztás teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETESI ÁRAK: Hétoldos: Egész évre 200, félévre 100, negyedévre 210, egy hónap 70 lel.
Magyarországon: Egész évre 90 P, félévre 45 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepnap 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.
Csofka választályozás magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt nyugati szél, változó felhőzet, helyenként köd, néhány helyen, különösen északon hó, havaseső, a hőmérséklet alig változik.

MEGHALT ZICHY ALADÁR GRÓF, AZ EGYKORI MAGYARORSZÁGI KATOLIKUS NÉPPART VEZÉRE. Budapestről jelentik: Kedden meghalt gróf Zichy Aladár valóságos belső titkos tanácsos, felsőházi tag, aki 73 éves életkorban volt. Az elhunytak történelmi jelentőségű szereplésekben volt része úgy a világháborút megelőző évtizedben, mint a világháború alatt. Fia volt a magyarországi katolikusok XIX. századbeli nagy vezérének, Zichy Nándor grófnak. A szabadelvűpárt 1905-ik évi nagy összeomlása után a nemzeti irányú ellenzék alkotmányvédelemre szervekedett. Ennek a koalíciónak a katolikus néppárt is tagja volt és ezt a pártot a koalíció úgynevezett vezérőrsbizottságában Zichy Aladár gróf képviselte. A koalíció 1906—1910. év közötti kormányában ő lett a király személye körüli miniszter. Az 1917-ik évi második koalíciós kormányban ismét ő volt a király személye körüli miniszter és rövid időre a horvát-szlavon miniszteri tárcát is ő töltötte be. Az 1925-ik év óta einöke volt a Szent István-társulatnak. Igen erős tevékenységet fejtett ki a magyarországi szövetkezeti mozgalmak szervezésében. Halála alkalmából Darányi Kálmán miniszterelnök hosszabb részvétirátot intézett Zichy Aladár gróf özvegyéhez.

* **Ügyvédi hír.** Mayr Tihamér ügyvéd, irodáját, Oradea, Petőfi-utca 10. sz. alatt megnyitotta.

HATALMAS TÜZVÉSZ A DEBRECENI GABONAKÖZRAKTÁR ÉPÜLETÉBEN. Debrecenből jelentik: Szerdán hajnalban hatalmas tűz ütött ki a gabonaközraktár épületében. Délelőtt a tűz még javában tombol. A tűz a terményszárító gépekből indult ki. A kárt még nem lehet megállapítani, de az már is elérelátható, hogy igen tetemes.

BERMUDA SZIGETÉN TEMETTEK EL MACDONALD VOLT MINISZTERELNÖKÖT. Hamiltomból jelentik: Ünneplényes külsőségek között tették partra Bermuda szigeten az elhunyt MacDonaldd, volt angol miniszterelnök koporsóját. A Daily Express értesülése szerint MacDonaldot három nappal halála előtt baleset érte. Franciaországban, La Rochelle kikötőben kiszállt és az utcán egy kerékpáros elütötte. MacDonaldd nem sebesült meg, de úgy látszik, hogy az akkori idegrázkódtatás siettetette halálát.

* **A kritikus életkorban** reggelként éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc Józsa” keserűviz réges-régóta bevált kitűnő hatású haziszer. Kérdezze meg orvosát.

EGY HAVI ELZÁRÁS HATÓSÁGELLENI ERŐSZAK CIMÉN. Targu-Mures. Saját tud. Dr. Ilonka Ferenc ügyvéd foglalatást akart vezetni Bordi Viktor asztalos ellen. Bordi botot fogott az ügyvédre és a kíséretében lévő hivatalos közegekre. A megtámadott ügyvéd kénytelen volt revolvert rántani, hogy a támadó asztalost megfélemlítse. Bordi azonban a végrehajtó kíséretében volt rendőrt mégis megöltte, amiért hatóságelleni erőszak vétségével vádolva a törvényszék elé került. A törvényszék Bordi Vikort egy havi elzárásra ítélte.

MAGYARORSZÁG KÉT NAGYBANKJA EGYESÜL. Budapestről jelentik: A „Pesti Hírlap” közgazdasági rovatában mint lehetőséget említi, hogy a Magyar Általános Hitelbank és az Olasz-Magyar Bank fuzionál. Az egyesített két banknak az élére egy vezérigazgató kerülne.

ÜNNEPÉLYESEN MEGNYILT A CLUJI FŐISKOLÁSOK BÁTHORI-APOR SZEMINÁRIUMA. Cluj. Saját tud. Tegnap délelőtt nyitották meg ünnepélyesen a főiskolai hallgatók Báthori-Apor szemináriumát. Az új iskolai év megnyitásának alkalmából dr. Boga Alajos a piarista templomban misét celebrált, amelyen a főiskolai hallgatókból alakult énekkar is közreműködött. Domokos Pál Péter tanár vezetése mellett. Az ünnepély keretében David László, az ujonnan kinevezett hitkönyvok beszélt a híveknek, majd a diákság átvonult a szeminárium ebédlőjébe, ahol közeledt volt, amelyen résztvettek Balázs András pápai prelátus és dr. Boga Alajos kanonok, egyházmegyei tanácsi előadók, mint vendégek. A közeledt alatt beszédet mondtak Ocskó Lajos dr., az intézet igazgatója, aki megköszönte a feleltes hatóságainak azt a támogatást, amelyben az intézetet részesítették, az ifjúság nevében pedig Horváth Ágoston tanár beszélt és bejelentette, hogy az ifjúság a tg.-muresi találkozó szellemében vállalja a munkát. Végül Balázs András pápai prelátus szólalt fel. Felkes munkára buzdítva a tanulóifjúságot. Ezzel az ünnepséggel átvette az ifjúság a szeminárium régi ugyan, de ujonnan kibővített és felszerelt helyiségeit, hogy egy esztendőig újból oltalmat adjon a falai közé telepedett magyar diákoknak.

Vasúti szerencsétlenség a sácueni pályaudvaron. Sácueniből jelentik: Csaknem végzetes baleset történt kedden délelben a Sácueni vasúti állomáson. A marghitai motoros vonat beleszaladt a reá várakozó pótkocsikba. Az összetűzőkés következtében a pótkocsik ablakai betörték és az ezétrepülő szilánkok több utast megsebesítettek. A sebesültek közt van Todoran Mihail marghitai erdőmérnök, valamint még egy férfi és öt nő. Megállapították, hogy a motoros-vonat fekhiba következtében futott a pótkocsikba.

A nótázó székely esete... Odorheiu. Saját tud. A napokban történt, hogy egy odorheiu-megyei idősebb székely ember „szekerecségre” ment, vagyis deszkát szállított az alvidékre. Eppen Dumbráveni városban haladt át, amikor elfogta a nótázási kedv s véletlenül éppen a Kossuth-nótára talált rágyújtani és csendesen dudorászgatta: „Kossuth Lajos azt üzenté...” A sarkon álló rendőr is meghallotta azonban a nótát s megállította a székely atyafit. — Bátya, maga nem tudja, hogy ezt a nótát nem szabad énekelni? Jöjjön velem a rendőrségre! — Erre a székely, bizalommal fordulva a rendőr felé, így felelt: — Nonó, rendőr úr, nem most üzenté... A rendőrnek is volt annyi érzéke a humor iránt, hogy az elmés székelyt utána engedte.

VAKMERO BETÖRÉS TG.-MURESEN. Targu-Mures. Saját tud. Hétfőn éjjel ismeretlen tettesek nagyobbarányu betörést hajtottak végre Panajoih Albert ismert targu-muresi sportember lakásán. A törvényszék épületével szemben levő lakására álkulccsal hatoltak be a tettesek és a lakást valósággal kiürítették. A kár mintegy 50 ezer lei.

Munkástragédia. Turda. Saját tud. A turdai üvegyár mellett vasutvonal új vashidjának építési munkálatai közben halálos szerencsétlenség történt. Egy véletlenül meglazult súlyos gerenda az alatta álló munkásokra zuhant és Prödan Sándor 56 éves több gyermekes napszamost agyonsüjtötte. A halálos baleset ügyében megindult a nyomozás annak tisztázására, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenséget.

Havazik!

Hideg szél rohant át tegnap este a homályos utcákon — s a novemberi égből hópehelyek szitáltak az esti órák vándoraira.

Havazott: — ez volt 1937 telének első komolykodó kísérlete... A kristálycsillámu pelyhek friss és üdítő érintéssel hulltak az arcokra, — a prémes kahátokra és kopott felöltőkre egyaránt, nem válogatva az emberek között, mintha az égből messze tájra szóló felhők egyenlőségünket hirdették volna. A lakásokból, kávéházakból kilépők pillanatra hőkkenve meredtek a nyirkos levegőbe s önkéntelen, kihulló szóval jelezték észlelésüket:

— Havazik!..

Vajjon öröm vagy bánat bujkált ezekben a váltóban kimondott szavakban, vajjon örömet, vagy bánatot váltott ki az ember lelek mélyéből az első téli hó, a cukorszínű, jeges érintésű korai havazás. Ahogy a kérdés felvillan, önkéntelenül is Madách Imre idézi emlékezetünk, a nagy Tragédiának ércnél maradandóbb sorait, amelyek az örök kiegyenlítődés ígért hirdetik. A fény mellett az árny, az árny mellett a fény, az öröm mellett a bánat, a bánat mellett az öröm, miként egymás szülöttjei villódzanak. Janus-arcú jelent meg ez a tegnapi futó havazás is. Kettős arccal: az öröm és bánat kettős arculatával fordult felénk. Örömet mutatott a gazdagoknak, akik fűtött és fénylő szobáikban közelgő korcsolyázásokra, tarka farsangolásra gondolnak. A szegényeknek pedig bánatot, meleg ruha, fűtés, fagyoskodás súlyos gondjait.

Mégis: mintha a hóesés kavarta hangulárvényből az öröm került volna ki győztesen. Az öröm került ki győztesen, mert a gazdagok ujjongását aligha zavarta valami, a szegények csüggedésébe azonban, minden bizonnyal meleget árasztott egy régi, régi fény... Meleget árasztott rég elszáradt karácsonyfák gyertyáinak higyló emléke, angyaljárós, hóeséses téli esték óráira való emlékezés. Didergő lelkekben légyultak e karácsonyi gyertyák, az emlékezés meleg lángocska s talán minden szegény szívén átszaladt egy hógolyós és hőemberes hangulata a boldog gyermekkorok, amely oly gyorsan és észrevétlenül illant el, akár a tegnap esti első, halovány hólepel.

HORVÁTH IMRE.

Husmérgezés következtében meghalt egy nyomdász felesége. Odorheiu. Saját tud. Barkóczy Károly, az odorheiu Könyvnyomda Részvénytársaságnak egyik hűségese, régi munkása mintegy két héttel ezelőtt disznófőcsajtot vásárolt az egyik mézárószőlőben. A disznófőcsajtból az egész család evett és mérgezési tünetek között valamennyien súlyosan megbetegedtek. Az orvosi vizsgálat nyomán megállapították, hogy a disznófőcsajtból már ki volt fejlődve az úgynevezett husmérge. A család tagjai között a legsúlyosabb Barkóczy feleségének állapota volt, akit kórházba szállítottak és vérátömlesztést is alkalmaztak, hogy megmentésük az életnek. Azonban hiábavaló volt a gondos orvosi beavatkozás is, mert Barkóczy Károlyné kétheti kínos szenvedés után, 47 éves korában meghalt. Halála mély megdöbbenést keltett mindenfelé.

Zürichi zárlat. Párizs 14.67, London 21.63, Newyork 431, Brüsszel 73.62 fél, Milánó 22.79 fél, Amsterdam 238.4, Bérlin 173.50, Bécs — schilling 79.45, Prága 15.19, Varsó 82.00, Belgrád 10, Bucaresti 325.

KÉT ÉS FÉLMILLIÓ ÉRTÉKBEN HAMISÍTOTTÁK SVÉDORSZÁG EGYIK LEGNAGYOBB IPARVÁLLALATANAK RÉSZVÉNYEIT. Stockholmból jelentik: Svédország gazdasági életét nagy izgalomban tartja az a hír, hogy az ország egyik legnagyobb iparvállalatának, az Ericson telefontársaságának részvényei 2 és félmillió svédkorona értékben hamisították és a hamis részvények nagyrésze forgalomban is van. A hamisítás hírére a stockholmi tőzsdén valóságos pánik keletkezett. A hamisítást egy Bergson-Lyfors nevű többszörösen büntetett előéletű ember követte el, aki 50 ezer részvényt hamisított és azokra bank-kölcsönöket vett fel. A hamisítás ügyében a vizsgálat folyik.

* Aki tulsokat evett vagy ivott és rosszul érzi magát, annak egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz igen gyorsan és alaposan tisztítja a gyomrát és a beleit és felfrissíti egész szervezetét. Kérdezze meg orvosát.

ITTAS ALLAPOTBAN AGYONÜTÖTTE A FELESÉGÉT. Turda. Saját tud. Megdöbbentő gyilkosság történt Turdán a Barbul Lautorul utcában. Jurka Dumitru 32 éves faszobrász és felesége ittás állapotban veszekedni, majd verekedni kezdtek. A verekedés hevében a felbőszült férj egy furkósbottal úgy fejbcsujtotta a szerencsétlen asszonyt, hogy annak koponyája szétloccsant és nyomban meghalt. A tettes elrejtőzött, a rendőrség azonban rövidesen felkutatta s kihallgatása után átkísérte az ügyészségre. A hatóság a gyilkost letartóztatásba helyezte s egyszersmind elrendelte a meggyilkolt feleség holttestének felboncolását.

* Csúz, kösvény, reumának kinjait enyhíti valódi Diana sóborszesz.

Szilágysági híradó. (Zalau.) Debre Tivadar scarisoraai másfél éves kislány egyedül hagyta otthon a szüleit a lakásban. A gyermek a tűzhelyre esett és teljesen összeégett. Szülei, akik ellen az eljárás megindult, — szénre égve találtak rá a szerencsétlen gyermekre. — Jelentették, hogy a simleul-silvaniein és perecenin óriási méreteket öltött a kanyarójárvány. A veszedelmes gyermekbetegségnek Simleul-Silvaniein már öt, Perecenben tíz, Crasnan pedig egy halálos áldozata van. Simleul-Silvaniein 30, Perecenben pedig százon felüli kanyarós beteget tartanak nyilván az orvosok. — A Tasnad melletti Blajon tifuszjárvány pusztít, amely komoly aggodalomra ad okot, mert eddig már banyá haltak meg tifuszban a községben. A járási orvos rendkívül szigorú intézkedéseket léptetett életbe a járvány elfojtására. — Gavrilut Teodor Rastolul-Mare községbeli gazda összeverekedett Jarca Dumitruval, akit a kezében lévő bottal olyan súlyosan fejbcsujtott, hogy a szerencsétlen ember behalt sebébe. A gyilkost a zalau ügyészségre vitték a csendőrök. — A simleul-silvaniein zsidó tőzsdések közös kérelemben kérték annak az országos jellegű intézkedésnek a visszavonását, amely szerint szombaton is nyitva kell tartaniok a zsidó tőzsdéseknek is. A 23 tőzsdés úgy határozott, hogy amennyiben a Monopol nem vonná vissza az intézkedést, beadják engedélyüket. — A Zalaun vendégszereplő Fekete Mihály színtársulata, három hétre tervezett színi szezonját kénytelen volt alig néhány előadás után abbahagyni, mert a városi mozi, amely városi kezelésben van, szerdán, szombaton és vasárnap nem engedte át a magyar színészeknek a városi színház termét. A legjövendelműzőbb napok elvesztését nem bírta volna ki anyagiilag a színház ezért kénytelen volt elutazni Zalaúrol. — Chiorean Simon 17 éves lupoai fut, akit fiatal kora ellenére az ottani szénbányában alkalmaztak, maga alá temette egy leomlott földrakás. Súlyos sérülésével kórházba szállították, segíteni azonban nem lehetett rajta, meghalt. — Holhos Vasile buciuni legény összeveszett Moldovan Stefan nevű szomszédjával. A veszekedés véres verekedéssé fajult s Holhos megbicskázta ellenfelét. Moldovant hadoközlő szállították a kórházba, ahol rövidesen kiszervezték.

Szovjet-Oroszország utólag csatlakozott a spanyol polgárháború önkénteseinek visszahívásához

Fenntartotta a hadviselő igok elismerése feltételeinek a tisztázását

Londonból jelentik: A semlegeségi bizottság elnöki albizottsága kedden ülést tartott. Az ülésen a szovjet képviselője, Maisky bejelentette, hogy a szovjetkormány csatlakozik a semlegeségi bizottság november 4-iki határozatához és hozzájárul a bizottság által elfogadott megoldási tervezethez. Későbbre tartja fenn annak tisztázását, mit jelent a határozatnak az a kitétele, hogy „bizonyos intézkedések” csak akkor következnek be, ha az önkéntesek elszállítása tekintetében már jelentékeny haladás mutatkozik.

MOSZKVA IS KILÁTÁSTALANNAK ÍTELI A SPANYOL NÉPFRONT HELYZETÉT

Londonból jelentik: Az angol sajtó a nap legnagyobb politikai eseményének Maiski szovjet követnek azt a bejelentését tartja, hogy Moszkva elfogadja a spanyol kérdésben az angol kibontakozási tervet. Moszkva tehát hajlandó a szembenálló felek hadviselési jogát el-

A bánati római katolikus egyházmegye gyásza

Meghalt Blaskovits Ferenc nagyprépost

Timișoara. Saját tud. Blaskovits Ferenc pápai prelátus, székeskáptalnyi nagyprépost, püspöki helynök kedden, a kora délutáni órákban meghalt. A halálhír nemcsak papi körökben, de a római katolikus egyházon kívül Timișoara lakosságának szélesebb körében is mély részvételt keltett.

Blaskovits Ferenc pápai prelátus már hosszabb idő óta betegeskedett. Szélütés érte, majd szervezetét súlyos szívbaj támadta meg. Néhány nappal ezelőtt P. Kerl Norbert volt salvatorianus rendfőnök a haldoklók szentségével látta el s a halálát rohamosan közeledni érző főpap ettől kezdve minden nap magához vette az Oltárszentséget. Kayser Lajos prelátus-kanonok és Wefling János apát-kanonok még kedden délelőtt melátogatta s a nagy beteg velük még elbeszélgetett. Tudta, hogy menthetetlen, most már a vég közeledik, mondotta, el vagyok készülve mindenre... Valóban néhány óra múlva megszűnt szenvedni. Es vele sirba tért a timișoari káptalan igen ismert vezetőségi tagja, nagytevékenységű és nagyképeségű ember, aki a közéletben betöltött szerepe s méltósága révén ország-szerte ismert volt.

IFJUKORA ÉS ELSŐ MUNKATERÜLETE

Blaskovits nagyprépost a karasmegeyi An'na hányavároskában született; 1864-ben. Atyja Blaskovits Béla géplakatos volt az anyai vasműveknél, anyja Ringelsen Olozia pedig rajnvidéki és tiroli bevándorlók családjából származott. Már az elemi iskolákban feltűnt tehetségével s a plehános és a tanító közbenjárására felvették a timișoari püspöki fiúneveldebe. A helybeli piarista gimnáziumban érettségizett — jelesen. Az ekként kitűnt ifjut néhai Bonnaz Sándor megyéspüspök további tanulmányokra Bécsbe küldötte a Pazmaneumba, ahol együtt tanult Mailáth Gusztáv Károly gróffal, a későbbi transilvaniai püspökkel. Theologiai tanulmányait elvégezve, a szentírásból szigorlatozott. 1886-ban szentelték pappá s a rákövetkező évben teológiai tanár s papnövevények prefektusa lett. Tanítványai között voltak Pacha Agoston dr, jelenlegi megyéspüspök, Frenitiu Teodor mostani oradeai görög katolikus püspök s a mai timișoari káptalan több tagja. Már annakidején roppant munkabírásával tűnt fel, tanári állása mellett szentszéki ügyvéd, káptalani jegyző s a „Der Landbote” politikai lap szerkesztője volt s mint ilyen állandó érintkezést tartott a bánati földművesekkel.

NÉPGAZDASÁGI SZERVEZŐ

Az 1891-ik évben megszervezte a „Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesületét”. Energiája és tevékenysége révén az egyesület csakhamar 115 fiókot számlált, nyolcezer taggal. Jelentős munkát fejtett ki a modern mezőgazdaság terjesztése és fejlesztése körül, a filloxera által elpusztított szőlők rekonstrukciója, a simenihali szarvasmarha meghonosítása, tejszövetkezet, exportálás, vajközpont létesítése érdekében. A német kisgazdáknak ez az egyesülete 1901-ben

nagyszabású mezőgazdasági kiállítást rendezett, amelynek védnökségét Darányi Ignác akkori földművelésügyi miniszter vállalta. Gazdasági tevékenysége minden térre kiterjedt, így 1895-ben megalapította a „Délmagyarországi Gazdasági Bankot” — a mai Bánati Bankegyesületet, hogy ez az egyesület anyagilag támogassa s a gazdáknak parcellázással, hitelekkel lehessen segítségére. Felfele ívelő pályáján, állandó tevékenykedés közepette kiváló gazdasági tekintéllyé vált.

POLITIKAI PÁLYAJA AZ EGYKORI MAGYAR KÖZELETBEN

Blaskovits Ferencet az Apponyi Albert gróf vezetése alatt „Nemzeti Párt” 1896-ban az orfalvi kerületben jelöltül állította föl s a kerület meg is választotta. Azóta több parlamenti időszakon át volt képviselő, s az említett párt alelnöke is lett. Parlamenti beszédeiben leginkább közgazdasági kérdésekkel foglalkozott. A magyar földművelésügyi miniszterium minden fontosabb kérdésben meghallgatta véleményét. Elénk részt vett a „Magyar Pénzüntézetek Országos Központjának” előmunkálataiban, a „Magyar Pénzüntézetek Szövetsége” és több más országos alakulat igazgatóságába választotta. 1901-ben másodszer került a képviselőházba. Károlyi Sándor gróf megkínálta a „Hazánk” című agrárius irányú nagy politikai napilap szerkesztésével, majd szövetséget kötött központi vezetésre akarta megnyerni a gróf, azonban Blaskovits nagy elfoglaltságára hivatkozva kitért a megítéselő ajánlatok elől.

Többször járt Amerikában. Így 1904-ben Apponyi Alberttel s Bethlen István képviselőtársával, a későbbi magyar miniszterelnökkel és másokkal a sanctiouis világiállításon és interparlamentaris konferencián. Aztán még 1907-ben is, amikor Newyorkban magyar-amerikai bankot alapított, amelyet a háboru után új alakban felélesztettek.

UJABB POLITIKAI PÁLYAJA ÉS EGYHAZI ELŐHALADÁSA

Az államhelyzet változása után egyike lett azoknak a vezetőknek, akik a sváb autonóm pártot megalkották. E tevékenysége miatt hat hétig 1919-ben internálás alatt is állott Fogarásban. Később kialakult a román egységes német párt s ennek a pártnak a programjával 1926—27-ben tagja volt a bucaresti szenátusnak is. Az utóbbi években megszerveződött egész Romániára kiterjedően az úgynevezett „Német Népközösség”. Ennek a vezetőségében is benne volt Blaskovits nagyprépost.

Egyházi pályafutása során 1902-ben keresi címzetes apát lett, 1904-ben kanonok, 1906-ban egyházmegyei főtanfelügyelő, 1921-ben prelátus, 1926-ban nagyprépost s ezidén — Magyar prelátus halála után — az általános püspöki helynök hatáskörét is átvette.

A szép és eredményekben gazdag élet után elhunyt főpap haláláról a püspök, a székeskáptalan és az egyházmegyei papság nevében gyászjelentést adtak ki. A káptalan szerdán Kayser Lajos prelátus-kanonok elnöklése alatt gyászülést tartott. Szerdán délután Kayser prelátus a gyászházban szertartást végz, amely alkalommal a papság bucsút vesz az egyházmegye nagy halottjától. Csütörtökön a székesegyházba viszik a holttestet s Pacha Agoston dr megyéspüspök mondja a gyászmisét. Ujbóli beszései után a székesegyház kriptájában helyezik örök nyugalomra az elhunyt főpap földi maradványait.

A nagyprépost elhunytát közvetlen hozzátartozó is gyászolja: unokaöccse Blaskovits Béla dr teológiai tanár, aki betegségeben mindvégig ágya mellett tartózkodott s fáradságot nem ismerő ápolásával állta.

Ismét kapható!

A TIZENNEGY SEGÍTŐ SZENT

című imakönyvecske, mely rövid tanítást ad a 14 segítő szent tiszteletéről és ismerteti vonzó életrajzukat. — Imák és tanítások élénkítik az illusztrációkban is gazdag imakönyvet.

Ára: 12 lei.

Tömeges megrendelés esetén árengedmény.

Kapható a Magyar Lapok könyvosztályánál

ismerni, ha az önkéntesek hazaszállítása terén kézzelfogható eredmény mutatkozik.

Mint Párizsból jelentik, francia politikai köröket is váratlanul érte Maiski bejelentése. A szovjet nagykövet lépését általában azzal magyarázzák, hogy ma már maga Szovjet-Oroszország is kilátástalannak ítéli a spanyol népfrent helyzetét. A kétkedőbbek viszont csak taktikai lépést látnak benne. Több lap megállapítja, hogy november első felében francia és angol lobogó alatt negyvenkilenc hajó érkezett köztársasági kőkötőkbe nagy lösz- és élelmiszer-akománnyal. Október utolsó napjaiban pedig ötezer szovjet és cseh önkéntes érkezett Párizsba, ahonnan rövid tartózkodás után kisebb csoportokban Barcelonába szállították őket.

SPORT

Botránnyal tarkított találkozó

Győztek a csehszlovákok az Északi Liga birkozóí felett

Tözsér tussal, Marficiu pontozással nyert. — Kenézt örökre el kell tiltani minden sportműködéstől

Oradea. Saját tud. Kedden este zsufolásig megtelt a Kath. Kőr nagyterme. A csehszlovák birkozó válogatott az Északi Liga legjobbjával mérte össze erejét. Szép és izgalmas küzdelmeket láttunk. A csehek klasszis birkozók és 5:2-ös győzelmi arányuk hű kifejezője az erőviszonyoknak.

Két zavaró körülmény rontotta le a nemzetközi találkozó sima lefolyását. A Mensik—Marficiu mérkőzésnél a közönség percekig tüntetett a váratlan eredmény ellen. A másik összetűzés pedig még most is hihetetlennek tűnik fel: Kenéz hírtelen dühében kétszer beleboxolt Dvorak arcába. Nemzetközi viadalon ilyen még nem történt s a legsúlyosabb büntetés, az örökös letiltás, nem maradhat el.

Kilenc óra után néhány perccel felvonulnak a csapatok. Felhangzik a cseh, majd a román himnusz, amelyet a versenyzők vigyázz állásban, a közönség felállva hallgatott végig s megtapsolta. Stancovici az Északi Liga nevében üdvözölte a vendégeket. Fr. Mansik, a cseh birkozósövetség alelnöke válaszában a cseh-román barátságról beszélt. Zászlócsere után Reckesan néhány szóban ismertette a görög-romai birkozást, majd az Andorca—Békési bemutatkozó mérkőzés után kezdetét vette a küzdelem.

Mensik (cseh)—Marficiu (Törökvs) légsúlyú birkozók harca unalmas tapogalózással indul, mindegyik nagyon vigyáz és egyik sem mer akciót kezdeni. A vezetőbírák megítélése szerint Marficiu volt fölényben. Mensik nagy hidba, Marficiu támadásait azonban sorra kivédi. Végül azonban Marficiu félhidba kényszeríti, ami egy fél pont előnyt jelent a román versenyzőnek, a bírák szerint azonban ez Mensik akciója volt. Ő kapja a fél pontot s Mensiket hírdetik ki győztesnek. A váratlan ítéletre felzúdul az egész terem közönsége. Irtózatossá kiabálás és fütttykoncert kezdődik s csak percek múlva lehet folytatni a mérkőzést. A románok óvtak.

Az est egyik legszebb küzdelme a pehely-

Ujdonság!

Dr. Scheffler János:

A SZERZETESI ÉLET

KATEKIZMUSA

Rövid és könnyen érthető vezérkönyv a szerzetesjelöltek és újoncok, a fogalmazók, a szerzetes-előjárók és lelki vezetőik számára mindarról, amit a szerzetesi élet egészéről tudniuk kell.

Az Egyházi Törvénykönyv összes szerzetesi kánonait és a legújabb rendelkezéseket is feldolgozza a szerző. Biztos útmutatást és irányítást ad a szerzetesi élet minden kérdésében: jogi, erkölcsi, aszkétikus és kormányzati szempontból. Egyetlen ilyen mű magyar nyelven. Beutárendes tárgyutatója könnyen eligazít használatában.

Ára: 140 Lei és portó.

Megrendelhető könyvszítályunknál.

súlyú Tözsér (Törökvs)—Sobotka (cseh) küzdelme volt. Biztos fölényrel nyert Tözsér tussal. A közönség felállva ünnepelte Tözsért, aki nagyszerű munkájáért meg is érdemelte az elismerést.

A könnyűsúlyú Hyza (cseh)—Ciurdariu (Crisana) párharcra minden szépséget nélkülözött. Könnyen győzött Hyza.

Weltersúlyban Dvorak (cseh) és Kenéz (Crisana) álltak szembe egymással. Már az első percekben kiütközött a cseh erőfölénye. Kenéz igyekezett fogásaitól menekülni. A vezetőbíró kisebb szabálytalanságot kétszer figyelmezteti Dvorakot. A másodiknál Kenéz felugrik és minden szó nélkül öklével kétszer Dvorak arcába vág, majd az öltözőbe rohan. Dermedt csend támad a teremben. Erre igazán nem számítottak. A vezetőbíró azonban gyorsan dönt, diszkvalifikálja Kenézt és Dvorakot győztesnek hirdeti ki. A közönség hosszasan éljenzi. Ezzel akarja együttlérését kifejezni az elbíráhatatlan sérelem felett.

Szünet helyett Rutkay (Törökvs) és Porzolt (Crisana) mérkőznek meg egymással Győz Rutkay tussal.

Utána kihírdetik, hogy a Mensik—Marficiu találkozót eredményét megsemmisítették és Marficiut hírdetik ki győztesnek. A közönség elégedetten veszi tudomásul a döntést.

A következő pár a középsúlyú Hampel (cseh) és Gál (KMSC) volt. Tökéletes atlétaalak a cseh birkozó s úgy erőben, mint technikában magasán Gál fölött áll. Tussal győzött.

Kisnehézsúlyban Prokop (cseh) ellenfele az aradi Szilágyi (Herkules). Itt is kidomborodott a csehszlovák versenyző technikai felkészültsége. Pontozással győzött.

Nagy érdeklődés előzte meg Mracek (cseh) nehézsúlyú birkozó összecsapását az aradi Kondorosssal (Herkules), aki többszörös román és Balkán-bajnok. A közönség gyönyörködve nézte a két izomkolosszus párharcát. Mracek alakja a görög atlétaakra emlékeztet. Fialtal, nincs több 23 évesnél s az erőfölény az ő oldalán volt. Szabályosan fúszolta Kondorosst, amit a vezető bíró ki is hírdetett. A közönség azonban most sem értett egyet a cseh vezetőbíróval és fújfolni kezdett. A csehek ekkor lovagiasan hozzájárultak a mérkőzés folytatásához s Mracek ismét dobta Kondorosst.

Végeredmény tehát 5:2 a csehszlovákok javára.

Ráadásul szabadstílusú bemutatót tartottak a csehek. A közönségnek tetszett az eddig csak filmekben látott sportág.

Mérkőzés után elbeszélgettünk Fr. Mansikkal, aki a csehszlovák csapatot vezeti. Szívesen beszélt a végig sportember. Kenéz lett a „sajnálatos körülmény”-nek minősítik. Tudomásul vette a román vezetők bocsanatkérését és nem is hajlandó többet beszélni róla. (A Mensik—Marficiu mérkőzés vitás esetében is lovagiasan jártak el a csehek és hozzájárultak Marficiu győzelméhez. Szerk.) Romániából görög-török turnéra utaznak s látszik rajta, bármennyire ítélkezik is, hogy kellemetlenül érintették, rögtön az első túramérkőzésen előadódott kellemetlenségek és botránnyos jelenetek.

A román vezetők körében elkeseredetten tárgyalták Kenéz esetét s csak elítéléssel nyilatkoztak róla. Egyetlen enyhítő körülményt sem találtak számára. A botránnyak a szövetség előtt is lesz folytatása és biztosra vehető, hogy Kenézt örökre eltiltják mindennemű sportlévénységtől. (b. s.)

Eszményi sportember. Ezt a kifejezést igazán kevesen érdemlik ki manapság. Dvorak csehszlovák birkozó előtt azonban meg kell hajolnunk. Kedden este megmutatta, hogyan kell viselkedni. Jó idegzettről és hatalmas önfegyvelemről tett tanúbizonyságot. Kétszer beleboxolt öklével az arcába, még sem feledkezett meg magáról, nem ütött vissza. Pedig hatalmas erejénél fogva kiadás elégtételt vehetett volna magának. De nem tette, mert tudta, érezte, mire kötelezi az a mez, amelyet felöltött. Egy országot képvisel s azt az országot nem kisebbítheti le. Áll, némán, összehúzott ajakkal s hatalmas lelkiismeretét csak a szeméből kibuggyant könnyecsképp árulta el. Az öltözőben társai vették körül, vigasztalták. Ő azonban nem magyarázott, nem kiabált, egy szót sem szólt, csak maga elé nézett. Szégyellte magát, hogy vele ilyesmí megeshetett. Pedig nem neki kellene szégyenkeznie. Ő semmiről sem tehet. Csehszlovákia büszke lehet Dvorakra.

Ötvenzobás turistaszálló épül a Neteda hegyen. Baia Mare-ről jelentik: A várostól 32 kilométernyire fekvő Neteda hegy oldalán 1000 méter magasságban két emeletes, ötven szobás, pompás modern berendezésű turistaszálló épül. A közel három millióba kerülő épület alapkövét a napokban ünnepélyesen letették.

Humis megérkezett. Bucurestiből jelentik: Humis megérkezett a fővárosba. A Venus görög közepesátára kijelentette, hogy sohasem tér vissza többé Görögországba.

ANGLIA LEMONDJA A CSEHSZLOVÁKIA ELLENI MÉRKŐZÉST? Londonból jelentik: Az egyes angol lapok írják, hogy Angliában nagyon kínos hatást keltett, a csehszlovák szófiai eredmény. Ezek a lapok egyenesen arról írják, hogy az angol szövetség lemondani készül a december elseji mérkőzést. Az angol szövetség ezeket a híreket nem erősítette meg, de nem is cáfolta. Ismerve azonban az angolok sportszerű fellegását, nem valószínű, hogy a nemzetközi sportéletben egészen szokatlan lépésre határoznák el magukat. Az angol közönség, miután sorba látta Európa nemzeteinek válogatottjait, kíváncsian várja a csehszlovákokat is, bár lehetséges, hogy nem lesz akkora közönség, mint az előző évek mérkőzésein volt.

Vigyázat! Híszélhámia!

Timișoara. Saját tud. Mindég akadnak emberek, akiket nem riaszt el a munkanélküliség, sőt ha van is becsületes foglalkozásuk, „szegre akasztva a munkát” olyan kereseti lehetőség után néznek, ami jövedelmezőbb, kevesebb munkával jár — csak éppen az a bökkenő, hogy el kell vetni a tisztesség és becsületesség fogalmát. Timișoarán, mint ilyen kereseti forrás legutóbb az 500 leiesekkel való „operálás” jött divatba, különösen a városokon, ez pedig úgy történik, hogy a jó vevő, nem sokat alkuszik az árura, hanem a kért összeget felajánlva nyomban fizet. — mégpedig ötezár leiesel. Természetes, hogy a szegény kofaszony nem tud visszaadni. Ez azonban nem tesz semmit. Véletlenül (?) rögtön akad valaki, aki felváltja a pénzt. A kofa aztán elkezd visszaadni, a vevő pedig addig zavarja a visszaadást, míg a szegény elárúsító maga sem tudja hanyadán van? A vége aztán az a dolagnak, hogy a jeles vevő kerekelt old az ötezár leivel, az árúval, no meg azzal a kis pénzcsekkével, amelyet a becsapott a furfangos vevőjének visszaadott.

A szélhámósoknak azonban jel szerint nem nagy jövőjük van, mert a kofák már annyira ismétlődően mutatják, hogy többnyire mérleg-súlyokat dobálnak az ötszáz leivel jelentkező vevő felé, aminek tragikomikuma az, hogy gyakran a becsületes, valóban vásárolni akaró vevő után záporoznak a vaskilósok...

Hasonló esetek fordulnak elő kereskedésekben, különösen a dohánytözsdeken is, ahol a vevő gyors elutazásra való hivatkozával kerekelt old vagy többet követel vissza, mint amennyit adott s becsületsértés perrel fenyegetve zsarolja a trafikost, ha kételkedni mer az állításában. Legutóbb egy ilyen eset alkalmával mint „fővárosi postatiszt” igazolta magát az egyik vevő, mire az előhívott rendőr természetesen nem merte kétségbe vonni, hogy a trafikos „tévedett”. A dohánytözsde azonban nyomozást indított az „előkelő tisztviselő” után, aki minden bizonytalanság igazolvánnyal jelentkezett s lelkiismeretét a legutóbbin kívül alighanem súlyosabb szélhámosságok is terhelik...

LEGUJABB

Tatarescu miniszterelnök megalakította új kormányát

Szurdán délután félötkor eskütétel. — A Jorga-párt két tagja is helyet foglal a kormányban

Lapzárta kor jelenti tudósítónk Bucurestiből: Tatarescu miniszterelnök szurdán délnben 12 órakor királyi kihallgatáson jelent meg. A miniszterelnök háromnegyed 1 órakor jött ki a királyi kihallgatásról és lakására hajtatott, az őt követő újságíróknak pedig azt mondta, hogy a kormányalakítást illetően csak délután fog nyilatkozni a miniszterelnökségen. (Délután 3 óráig nem történt meg a nyilatkozat). Tatarescu miniszterelnök ebéd után azonnal a

miniszterelnökségre hajtatott.

Lapértesülések szerint a liberális kormány, amelynek megalakítására Tatarescu miniszterelnök megbízást kapott, délután fél 5 órakor leteszi az esküt. Ez a kormány azonban nem lesz teljes egészében liberális jellegű, mert két jorgista tagja is lesz és Pop Valér az új kormányban csak tárca nélküli miniszterként fog szerepelni.

Japán ultimátumot intézett Franciaországhoz

Az Indo-Kínán keresztül Kinába irányuló fegyverszállítás abbahagyását követelte. — A francia kormány a követelést teljesítette

Londonból jelentik: Az „United Press“ diplomáciai körökből szerzett értesülést közöl, mely szerint Japán rövid idő előtt szabályszerű ultimátumot intézett Franciaországhoz és ebben felszólította, hogy szüntesse be az Indo-Kínán keresztül Kinába irányuló fegyverszállítást. Ellenkező esetre Japán azzal fenyegetett, hogy megszállja Hainan szigetét, mely stratégiai szempontból uralkodik Észak-Indo-

Kína felett. Japán határnapot tüzött ki követelése teljesítésére.

Tekintettel arra, hogy Franciaországnak Indo-Kínában kevés létszámú helyőrsége és az indo-kínai vizeken kevés hajója van, tekintettel továbbá arra, hogy Hainan megszállása esetén fegyveres támadással szemben Tankingot megvédeni nem lehet — a francia kormány intézkedett, hogy a Kína felé irányuló hadianyag-szállítást szüntessék be.

Lord Halifax megérkezett Berlinbe

Magyar államférfiak látogatása Hitlernél, Göringnél és Neurathnál

Londonból jelentik: Lord Halifax szurdán reggel háromnegyed 9 órakor Berlinbe érkezett. A pályaudvaron Henderson angol nagykövét és Bulow, a német külügyminisztérium osztályfőnöke fogadta.

Budapestről jelentik: Darányi Kálmán miniszterelnök, felesége és Kánya külügyminiszter kíséretében november 20-án utazik Berlinbe, ahová 21-én érkezik meg. A miniszterelnök

és külügyminiszter programjában a vadászkiállítás és a berlini szociális intézmények megtekintése szerepel. ezenkívül meglátogatják az egyik Berlin közelében lévő mezőgazdasági üzemet is. Tiszteletükre a berlini operaházban díszelőadást rendeznek. A magyar államférfiak látogatást tesznek Hitlernél, Göringnél és Neurathnál és megbeszélnek velük azokat a kérdéseket, amelyek a két országot közösen érdeklik.

Újabb titkos politikai szervezkedést lepleztek le Franciaországban

A feloszlott jobboldali egyesületek a kormány elleni fegyveres föllépésre szövetkeztek

Párizsból jelentik: A francia közvéleményt újabb titkos politikai szervezkedés tartja izgalomban. Hír szerint egyes jobboldali alakulatok az állam biztonsága ellen szövetkeztek. A Journal úgy tudja, hogy eddig Párizsban három, Diéppeben két embert tartóztattak le. A hatóságok igen sok házkutatást tartottak és egy párizsi lakásban fegyvert és lőszeret is találtak. A Petit Parisien szerint a letartóztatottak az úgynevezett „Cagoluardok“-kal (csuklyásokkal) álltak kapcsolatban. Az ügyben még további szenzációs letartóztatások várhatók.

Bár a hatóságok igyekeznek az egész ügyet titokban tartani, az Oeuvre úgy tudja, hogy a rendőrség az egész országban vizsgálatot indított a titkos szervezkedés földerítésére. A lap szerint

a szervezkedésnek az volt a célja, hogy fölborítsa a köztársasági intézményeket. A szervezkedés tagjai a feloszlott jobboldali egyesületek, az Action Française, a frankisták, a nemzeti önkéntesek és egyéb szervezetek tagjaiból kerültek ki. A szervezkedésnek „titkos

forradalmi milícia“ volt a neve.

Vezetői egyetértettek abban, hogy fasiszta, fajvédő, antiszemita és kommunistaellenes alapon álló kormányt kell alakítani. A vizsgálat szerint katonai alapon megszervezett terrorista alakulatról van szó, mely tizenhat hónapja készül a kormányelleni fegyveres fellépésre.

A kormányajtó értesülése szerint Párizs Rueil nevű külvárosában egy villában, mely valóságos erődíj volt kiépítve, földalatti rejtékhelyekkel és betonfedezékekkel, — a szervezet tagjai hatalmas lőszer- és élelmiszerraktárt rendeztek be. Az összeesküvők arzenálját a rendőrség megszállotta.

Ne rendeljen temetést,
míg olcsó árainkról meg nem győződik.
Erdélyi Sándor «CONCORDIA» Oradea.

Lipót király közvetítő szerepet vállalt a spanyol kérdésben

— Barcelonában vészjeleket fogtak föl egy megtámadott angol hajóról —

Párizsból jelentik: Lipót király londoni látogatását a spanyol polgárháborúval is kapcsolatba hozzák. Politikai körökben azt hiszik, hogy a belga király fontos közvetítő szerepre vállalkozott a spanyol kérdésben is. A „four“ egyenesen abban reménykedik, hogy a belga uralkodónak rövidesen sikerül fegyverszünetkötésre bírni a szembenálló feleket.

Londonból jelentik: Barcelonában vészjeleket fogtak fel a „Cardium“ nevű angol tankhajóról. A hajó rádiogrammban közölte, hogy a nyílt tengeren megtámadták. A támadás részleteiről még nincsenek jelentések.

Apcóhirdetések

Lakás

Utcai butorozt szoba, azonnalra kiadó. Oradea, Str. Maresal Averescu No. 3.

Különbejárato butorozt szoba november 15-ére kiadó. Cim a kiadóban.

Egy szoba, előszoba, konyha, spejz kiadó. Oradea, Strada Bratianu No. 52.

2 szobás utcai lakás mellékkelhelyiségekkel azonnal kiadó. Vajna, Oradea, Str. Gen. Holban 22.

Kiadó december 1-re 2 szobás mellékkelhelyiségekkel álló uri lakás. Oradea, Str. Moldova 22.

Hűlőféle

Szabóollók, szűke és vaslónépra eladók. Bodnár, Oradea Str. Tache Jonescu 45.

Tükrös üzleti kassza, 4 lámpás telepes rádió anódpótló, accumulator töltő, Celestino hangszóró eladó. Oradea, Strada profesor Titeica 26. szám.

Alkalmazás

Házvezetőnői, bejárónői vagy bármilyen házi munkát elvállal közepkoru özvegyasszony. — Burik N.-né, Oradea, Str. Turnatorului 7.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 8.

Adás-vétel

Nácionaj cassa, újabb típusu, keveset használt, eladó. Petrovici, Oradea, Strada Alexandri 28. Ugyanott Meteor vaskályha eladó

Hangverseny zongora eladó. Oradea, Strada Bratianu 27. szám.

Eladó piros zománc Zephir kályha. Megtekinthető: Oradea, Str. Ciorogariu 15., földszint 1. balra.

Filodendron, fikusz, olcsón eladó. Oradea, Str. Scoalej 10. szám.

Noszpolyi fajalmát kitűnő minőségben kaphat kicsinyben és nagyban. Oradea, Str. Iorga 8. szám.

Szobanővények olcsón eladók. Oradea, Strada Ciordas 50. sz.

Egy jó karban levő petroreum kályha eladó. Hermann Zoltán, Oradea, Str. Eroul Necunoscut No. 23.

Eladó két összecseszhető erős vaságy és egy 4 kérés tiroli káposzta gyalu. Orade, Aurel Vlaicu 32.

Egy szmoking középmetre eladó. — Oradea, Strada Nicolae Zsiga 50. szám.

Kisebb üzem céljaira alkalmas ház, istállóval, pincékkel, stb. eladó. Oradea, Strada Nicolae Zsiga 46.